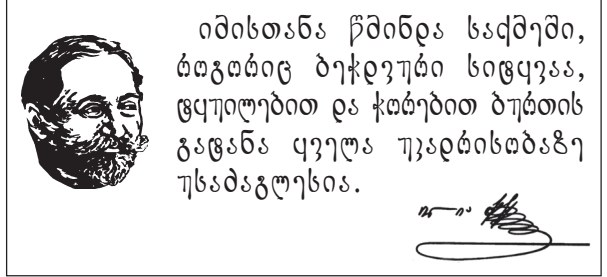

საქართველოს

იმისთანა წმინდა საცემში, ტფილისში ბეჭდვით სიფყვას, ცყდილებით და ჭაბჭაბით ბუბთის გატანა ყველა უკადრისდაზღვეუსადაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

შაბათი, 27 დეკემბერი, 2014 წელი.

№262 (7643)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge ვებ გვერდი: www.open.ge ფასი 50 თეთრი.

ირაკლი ღარიბაშვილი: კალიან მარტივიან განსხვავების გაკეთება, საქმის კეთება რთული

პრემიერ-მინისტრის პრესკონფერენცია ექსპო-ჯორჯიაში 2014 წლის 26 დეკემბერს

ნაყოფიერი მოქალაქე და მსოფლიო

მსოფლიო ხელისუფლების წარმომადგენლები შეგვიძლია „კრიზისული“ მოვლისთვის, — განაცხადა ირაკლი ღარიბაშვილმა.

„სამართლიანობის აღდგენა დავინახო ხელისუფლებაში მოსვლის დღიდან. ჩვენ განხორციელებული საქმეების გამოძიების ძირითადი ნაწილი, პრაქტიკულად, დავასრულეთ. ყოფილი ხელისუფლების წარმომადგენლები, რომლებიც დანაშაულებრივი სისტემის არქიტექტორები და შემქმნელები იყვნენ ან სხედან ციხეში, ან არიან გაქცეულები. რამდენიმე საქმე ძიების პროცესშია და მუშაობა დასრულდება. როგორც დაპირებული იყო, წლის ბოლომდე ძირითადი საქმეები დაიხურება და პრინციპში ასეც არის. შეიძლება

უკვე კრიმინალურად ოფიციალურად მოვისწავლოთ ეს ადამიანები.“

პრემიერის შეფასებით, სისტემა, რომელიც არსებობდა იყო ჩვენი სირცხვილი, რომელიც შავ ლაქად გააყვება ქართულ პოლიტიკას წლების განმავლობაში.

რაც შეეხება უშუალოდ ნაციონალურ მოძრაობას, ირაკლი ღარიბაშვილის შეფასებით, ის „დანგრეულია“.

„დანგრეულები არიან და მგონი უარესიც სჭირთ. ამაზე მეტი რა უნდა მოუვიდეთ“, — აღნიშნა მთავრობის მეთაურმა.

საქართველოს მთავრობა, როგორც ყველა ევროპული სახელმწიფო და მსოფლიო, უკრაინაში სახელმწიფო მოხელის განმარტება

ჩვენი მონაწილეობა, ჩართულობა, დახმარება, მხარდაჭერა უკრაინისადმი შემოიფარგლება მხოლოდ ჰუმანიტარული დახმარების და პოლიტიკური მხარდაჭერის სახით, — ამის შესახებ პრემიერ-მინისტრმა უკრაინის პრეზიდენტის შეკითხვის საპასუხოდ განაცხადა, რომელიც უკრაინისა და საქართველოს ურთიერთობას შეეხებოდა.

მისი თქმით, საქართველოს მთავრობა, ისევე როგორც ყველა ევროპული სახელმწიფო და მთელი მსოფლიო, უკრაინაში სამხედრო ოპერაციებში მონაწილეობისგან გამიჯნულია.

ჩვენ ვადასტურებთ პოზიციას უკრაინისა და მიმართებაში. მე ეს არაერთხელ გამოვიხატე, ამაზე მაღალი ტრიბუნებიდან, იგივე ნატოს შტაბბინაში, ევროკავშირში. თქვენ რატომ ცდილობთ, ერთი და იგივე ვიქცეთ ყოველთვის, მოსახლეობას სხვა რამე აინტერესებს. მოსახლეობას აინტერესებს მათი სოციალური პირობები, ჯანდაცვა, განათლება, ეკონომიკა, სანარმოებო და ამაზე მაღაპარაკეთ. ჩვენი მონაწილეობა, ჩვენი ჩართულობა, ჩვენი დახმარება, ჩვენი მხარდაჭერა შემოიფარგლება, მხოლოდ ჰუმანიტარული დახმარების და პოლიტიკური მხარდაჭერის სახით, უკრაინელი ხალხის და უკრაინელი მოსახლეობის მიმართ.“

პატრიარქი კირილი: თქვენ წლების განმავლობაში თავდაბლობით და მოთმინებით მისდევთ ქრისტეს და მიისწრაფით, იყოთ მორწმუნეთა მაგალითი

სრულიად რუსეთის პატრიარქი კირილი უწმინდესსა და უნეტარესს, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს ილია მეორეს ილია მეორეს ინტრონიზაციიდან 37-ე იუბილეს ულოცავს.

„მის უწმინდესობას, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს ილია მეორეს! თქვენო უწმინდესობა და უნეტარესობა, გულითადად გილოცავთ საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის საჭეთმყრობადად არჩევის იუბილეს. ოდესღაც საკუთარ თავზე აიღეთ პატრიარქის ჯვრის სიმძიმე. მას შემდეგ, წლების განმავლობაში თავდაბლობით და მოთმინებით მისდევთ ქრისტეს და მიისწრაფით, იყოთ მორწმუნეთა მაგალითი სიტყვით, ცხოვრებით, სიყვარულით, სულით, რწმენით და სინდონით. ვიზიარებ საქართველოს ეკლესიის სისხარულს თქვენი უწმინდესობის ინტრონიზაციის იუბილესთან დაკავშირებით. ლოცვით გისურვებთ სულიერ და ხორციელ სიძლიერეს, ამოუწურავ ძალებს და უფლის დახმარებას თქვენს უდიდეს მსახურებაში საქართველოს ეკლესიისა და ხალხის საკეთილდღეოდ“, — ნათქვამია პატრიარქ კირილის მისალოც წერილში რომელიც, რუსეთის საპატრიარქოს ოფიციალურ ვებგვერდზეა განთავსებული.

№ 2 83

პარლამენტარნი შაიბენენ...

2014 წლის 26 დეკემბერი

ქიდაობის ფედერაციის

მანუარ კვიციანი უხელმძღვანელებს

ქიდაობის ფედერაციის ორი წლის განმავლობაში ვეტერანი მოჭიდავე მანუარ კვიციანი უხელმძღვანელებს.

კვიციანი ფედერაციის პრეზიდენტის არჩევნებში 59 დელეგატის ხმა დააგროვა. მისმა ერთადერთმა კონკურენტმა, პარლამენტის დეპუტატმა ვალერი გელაშვილმა კი 43 ხმა მიიღო. 3 ხმა კი ხმის დამთვლელმა კომისიამ ბათილად ცნო.

არჩევნებს დელეგატები დემოკრატიულად აფასებენ. მათი თქმით, ღირსეულმა კონკურენტმა გაიმარჯვა.

კენჭისყრისა და ხმების დათვლის შემდეგ ვალერი გელაშვილმა კონკურენტს გამარჯვება მიულოცა.

ქიდაობის ფედერაციაში ყოფილობა და კენჭისყრა 13:00 საათიდან ხმაურის ფონზე მიმდინარეობდა. მიუხედავად დაძაბული სიტუაციისა, არჩევნებმა მთლიანობაში ექსცესების გარეშე ჩაიარა.

თავდაპირველად 4 კანდიდატურა იყო დაყენებული, თუმცა ორმა საკუთარი კანდიდატურა მოხსნა.

რასაც ჩვენს გაზეთში წაიკითხავ, სხვაგან ვერ ნახავ!..

ირაკლი ლარიბაშვილი: კალიბრს მარტივია განსჯადობების გაკეთება, საქმის კეთებაა რთული

(პირველი გვერდიდან)

საქართველოს ერთდროულად საზღვარსა და საერთაშორისო კონფლიქტის იარაღად დაუპირისპირებს რუსეთს

ირაკლი ლარიბაშვილი „პროვოკაციული“ უწოდა კითხვას, არის თუ არა ვლადიმერ პუტინი საქართველოსა და უკრაინის საერთო მტერი.

როგორც მან ტელეკომპანია „ტაბულას“ პასუხად განაცხადა, საქართველოს მიმართ მტრულად და მოლაპარაკებრივად ყოფილი პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი მოქმედებს, რომელიც შეიარაღებული ძალების წარმომადგენლებს უკრაინაში მიმდინარე საბრძოლო მოქმედებებში ჩართვისკენ მოუწოდებს.

„ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი მთავრობა - პასუხისმგებელი ჩვენი ხალხის წინაშე. ჩვენ უპასუხისმგებლოდ არ მოვიქცევით. ჩვენი ტერიტორიების 20% ოკუპირებულია, რუსული ჯარი დგას ჩვენს ტერიტორიაზე, არის ურთულესი ვითარება რეგიონში, უკრაინა ცეცხლის აღშია გახვეული და თქვენს ფავორიტ სააკაშვილს ერთადერთი საზღვარი აქვს - მოხდეს საქართველოში კონფლიქტი, არეულობა და საქართველო კიდევ ერთხელ შევიდეს შეიარაღებულ დაპირისპირებაში რუსეთთან. აი, ეს არის ჩვენი ქვეყნის და ხალხის მტრობა, რასაც ჩვენ არ დავუშვებთ. მთელი ფილოსოფია იმაშია კი არ არის, ვინ უფრო გაბედულად იტყვის, მტერია თუ არა, შეაგინებს თუ არა. საქმე ის არის, რომ უნდა ვიყოთ პასუხისმგებელი ჩვენს თითოეულ ცაცხადებაზე. მე ვარ მთავრობის მეთაური და უნდა გავაკეთო განცხადება, რომელიც სიკეთის მომტანი იქნება ჩვენი ქვეყნისათვის, ხალხისათვის და არა ის, რაც ქვეყანას დააზიანებს. ამ განცხადებით გინდათ გასიამოვნოთ თქვენ და ნაციონალური მოძრაობის 20-კაციანი სექტა. მე ამას არ დავუშვებ, რადგან პასუხისმგებლობა მაქვს ხალხის და ქვეყნის წინაშე“, - განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

დავით შავლიაშვილი კალიბრს რისკიანი შეწყვეტილი და საქმიანობას კარგად უჩვენებს

ჩვენ არ გვგვამთ ცვლილებებს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროში, - პრემიერმა იმის საპასუხოდ განაცხადა, რომელიც შეეხებოდა იმას, მოსალოდნელია თუ არა, რომ ნოდარ ჯავახიშვილი ინფრასტრუქტურის მინისტრი გახდება.

„დავით შავლიაშვილი ძალიან რისკიანი მენეჯერია და ძალიან კარგად უძღვევს საქმიანობას. თუ რაიმე ხარვეზი იქნება, გავასწორებთ, გავაუმჯობესებთ. ყველა უწყებაში არის იგივე მიდგომა, უწყებას სჭირდება გაუმჯობესება, ეს არის პროცესი“, - განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

მისი თქმით, სამინისტროს საქმიანობის შესახებ გამართულ პრეზენტაციაზე დავით შავლიაშვილის დაუხრწებლობა გამოწვეული იყო მინისტრის ავადმყოფობით.

„ნუ ცდილობთ, რაღაც სკანდალური ინიციატივა ადამიანის ავადმყოფობაში. ის, რომ ადამიანმა გააცდინა პრეზენტაცია, ამაში უჩვეულო არაფერი არ არის“, - განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

შეგახსენებთ, რომ ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქმიანობის შესახებ ანგარიში დავით შავლიაშვილის ნაცვლად მისმა მოადგილემ გიორგი ამაშუკელმა წარადგინა.

ჩვენი მხედრები შეიქმნას კლინიკის სახსრებისთვის და დაუპირისპირებს რუსეთს

პრემიერ-მინისტრის განცხადებით, შინაგან საქმეთა სამინისტროს რეფორმირებასთან დაკავშირებით მთავრობას ისრულის გამოცდილება მოსწონს.

სამუშაო ჯგუფის შექმნის პროცესია გვინდა პროცესი გამჭვირვალედ წარიმართოს. მოვუსმინო ყველა დაინტერესებულ ჯგუფს. არ შეიძლება სიქარვე. პროცესი

დაინყება და გვაჩვენებს დროს, როდის განხორციელდება - შეიძლება 6 თვეში, შეიძლება ერთ წელიწადში, მე არ მინდა წინასწარ განცხადებები გავაკეთო და მოლოდინები შევქმნა, მაგრამ იქნება თანამედროვე, ევროპული ტიპის ძლიერი სამინისტრო და სპეცსამსახურები. ჩვენი მიზანია, სპეცსამსახურები განვითარდნენ. ის, თუ როგორ მუშაობდნენ სპეცსამსახურები წინა ხელისუფლების დროს, იყო სამარცხინო. ხელმძღვანელობა ქმნიდა აბსოლუტურად არაჯანსაღ გარემოს, რადგან არასწორ, მხოლოდ პოლიტიკურ დავალებას აძლევდნენ და სპეცსამსახურები ვერ ვითარდებოდა. დღეს არის იმის უნიკალური შესაძლებლობა, რომ სპეცსამსახური განვითარდეს. ჩემი ოცნებაა შეიქმნას ძლიერი სპეცსამსახურები, ძლიერი დაზვერვის სამსახური, ძლიერი შიდაუსაფრთხოების სამსახურები და პოლიცია. - აღნიშნა პრემიერ-მინისტრმა.

მინილ სააკაშვილი და მისი თანაგონებლები ჯარისკაცებს მხარდას უზღვევენ

განცხადება თავად თავდაცვის სამინისტროს არ უნდა გაეკეთებინა, მაგრამ თუ მინისტრის ან პოლიტიკოსის მხრიდან გაკეთდებოდა, უჩვეულოდ არაფერი იქნებოდა, - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიბაშვილმა გუშინდელ პრესკონფერენციაზე.

„რაც შეეხება უკრაინასთან დაკავშირებით გაკეთებულ პროვოკაციულ განცხადებებს, რომ ყოფილი პრეზიდენტი, ბრალდებული მიხეილ სააკაშვილი და მისი გუნდის წევრები მოუწოდებდნენ ქართველ ჯარისკაცებს, მიდიოდა პირადი მოლაპარაკებები, რომ დათმონ მათ საქართველოს მოქალაქეობა, დათმონ საქართველოს შეიარაღებული ძალები და წავიდნენ უკრაინაში, რადგან იქ მაღალი ანაზღაურება ექნებათ, ეს არის პირდაპირი ლაღატი და მოწოდება ლაღატაკებს. სრული პასუხისმგებლობით გუშინებით, ეს მართლაც იყო. თავდაცვის სამინისტროს განცხადება თქვენ ყველას ძალიან გაგიკვირდათ და მე ვთქვი, რომ ის განცხადება სამინისტროს არ უნდა გაეკეთებინა, მაგრამ პოლიტიკოსი თუ გააკეთებდა განცხადებას, იქ არაფერი უჩვეულო არ ენერა“, - განაცხადა საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა.

პრემიერის განმარტებით ტელევიზიების უმრავლესობა ხშირ შემთხვევაში დეზინფორმაციას ავრცელებს.

„მოსახლეობას აქვს განცდა, რომ რაღაც არ კეთდება. ეს ფსიქოლოგიური მომენტია, რადგან როცა ადამიანს ერთსა და იმავეს უმეორებ 24 საათის განმავლობაში, როგორც მინიმუმ მას ეჭვი აღუძვრება და ეჭვის თვალით უხედავად ყველაფერს. ჩვენ ტელევიზიებს რეალურად უნდა დავარქვათ სააკაშვილი, უმრავლესობა ხშირ შემთხვევაში სიცრუის ტირაჟირებას ახდენს“, - განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

„ჩვენ ამას უნდა დავუპირისპიროთ სიმართლე. ჩვენი მთავარი საყრდენი უნდა იყოს სიმართლე. ჩვენ თუ ვართ და ვიქნებით მართლები, ყველაფერი ისე დალაგ-

დება, როგორც საჭიროა. ჩვენი ქვეყნის სასარგებლოდ დალაგდება. ამას ვუბნებთ მინისტრებსაც“, - აღნიშნა პრემიერ-მინისტრმა.

მთავრობა კონკრეტულ გზას თანაგრძობს ნარკოტრადის

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ირაკლი ლარიბაშვილის განცხადებით, ბევრი სამინისტროს ბიუჯეტი შეიძლება თავის დროზე გადაჭარბებით დაიგეგმა და ფაქტობრივად შესრულება გამოვიდეს, ზოგმა შეიძლება ეკონომიები გააკეთა, თუმცა, ამის გამო მინისტრები არ უნდა დაესაჯოთ. ამით ლარიბაშვილი კითხვას გამოეხმაურა, ხარჯვით ნაწილში მეორე წელია ბიუჯეტი ირღვევა, რატომ ვერ ხერხდება კონკრეტული პროექტებისთვის გამოყოფილი თანხების ეფექტიანი ათვისება და დადგება თუ არა მთავრობის ეკონომიკური გუნდის პასუხისმგებლობის საკითხი.

„მე არ გამოვირცხვამ, რომ გარკვეული ტენდერები ჩავარდა, რაღაც გადაიდო, რაღაც გაინელა, ეს ყველა ქვეყანაში ხდება. ჩვენ ბიუჯეტის კორექტირებას არ ვახდენთ, არ გავგვიკეთებია არც გასულ წელს და არც წელს“, - განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

კითხვაზე, არის თუ არა პრობლემა არასწორი დაგეგმვა, ლარიბაშვილმა განაცხადა, რომ ამას არასწორად დაგეგმვას არ დაარქმევდა, იმიტომ, რომ წინასწარ ყველაფერის დაგეგმვა საკმაოდ რთულია.

„თუ რაღაც ვერ გავაკეთებ, ამისთვის საზოგადოებას ბოდიშს ვუხდით“

„ძალიან ბევრი რამ ვერ მოვასწარით სუბიექტური თუ ობიექტური მიზეზების გამო. მე ძალიან განვიცდი ჩვენი მოქალაქეების ყოფას, მათ მდგომარეობას. სწორედ ეს ვერ მოვასწარით და ასეთი განცდა მექნება მანამ, სანამ ჩვენს მოქალაქეებს არ მოვუგვარებთ იმ მთავარ პრობლემებს, რომელშიც ახლა ისინი იმყოფებიან. ჩვენს ქვეყანაში წლების განმავლობაში რთული ვითარებაა. ერთ და ორ დღეში ამის მოგვარება, რა თქმა უნდა, შეუძლებელია. მე პირადად მაქვს განცდა, რომ მეტის გაკეთების საშუალება მქონდა და რაღაც ვერ გავაკეთე. თუ რაღაც ვერ გავაკეთე, ამისთვის ბოდიშს ვუხდით საზოგადოებას, მაგრამ ვაკეთებთ ყველაფერს, რაც შეგვიძლია. არ გამოვირცხვამ, რომ კიდევ უფრო მეტი უნდა გავაკეთოთ და უფრო მეტად გავზარდოთ ჩვენი ეფექტიანობა. ძალიან ბევრი მნიშვნელოვანი რამ გავაკეთეთ, ჯანდაცვის, სოფლის მეურნეობის კუთხით, მაგრამ კიდევ მეტია საჭირო. ამაში საჭიროა ყველას კონსოლიდაცია, რადგან ესაა საერთო პრობლემები და სატკივარი.“

საგარეო პოლიტიკის მიმართულია მთავრობის ნარკოტრადის

ნათქვამია, ზოგი ჩირო მარგებელია და ალბათ, მარგებელიცაა, რომ შეიცვალა საგარეო საქმეთა მინისტრი, თუმცა, საერთო ჯამში, საგარეო პოლიტიკა წარმატებული იყო იქედან გამომდინარე, რომ მოვახერხეთ ასოცირების შესახებ ხელშეკრულების გაფორმება. რა თქმა უნდა, ეს საგარეო უწყების დამსახურებაც არის და მე ამას არავის არ ვუპარავ, მაგრამ პირველ რიგში, ესაა მთავრობის კოორდინირებული და არა კონკრეტული მინისტრის მუშაობის შედეგი. მე ვიცი, რომ ბევრ ქვეყანაში არის ჩავარდნა, ამას სჭირდება შევსება, ამონევა - ის რომ ჯერ კიდევ ახერხებენ დეზინფორმაციის გავრცელებას ყოფილი ხელისუფლების წარმომადგენლები, ჩემთვის ვერ კიდევ არის გამოსწავლა. ეს არის ის, რაც ვერ მოვასწარით. მაგრამ ამას გამოვასწორებთ. იგივე უკრაინაშიც, შეიძლება ვაღიაროთ, რომ მეტი აქტიურობა იყო საჭირო. ვერ ვიტყვი, რომ აქტიურობა არ იყო, მაგრამ, ალბათ, უფრო მეტი უნდა ყოფილიყო. ვფიქრობ, ეს გა-

მოსწორებაა და ჩვენ ამას გამოვასწორებთ“, - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა.

იანვრიდან ბიზნესმენებთან შეხვედრებს დაიწყებს

როგორც პრემიერ-მინისტრმა პრესკონფერენციაზე განაცხადა, ამის მიზანს ცალკეული რაიონების განვითარებაზე ორიენტირებული პროექტების განხორციელება წარმოადგენს, რომლებიც მთავრობამ შეიმუშავა.

ვფიქრობ, კიდევ ერთი პროგრამის განხორციელება დაიწყება. ჩვენ თითოეული რაიონის დონეზე დავამუშავებთ რაიონებში არსებული რესურსები. ზოგიერთი პროექტის სახითაც გვაქვს ჩამოყალიბებული. ვაპირებ, იანვარში დავიწყო შეხვედრები ბიზნესმენებთან. ვაპირებ, საჯაროდ შევთავაზოთ მათ ეს პროექტები და გამოვაცხადოთ მათი მხარდასაჭერად თითოეული რაიონის მიხედვით. ძალიან მალე მივიღებთ დიდ ეფექტს - გაჩნდება ახალი სამუშაო ადგილები, გამოცოცხლდება ეკონომიკა, რაიონები, რეგიონები. საჭიროა მეტი ჩართულობა და მეტი კომუნიკაცია ბიზნესთან. საქართველოში არ არის ფინანსური რესურსის ნაკლებობა. რესურსი არსებობს. ფულის საშუალება არის და ბიზნესის განვითარება შეიძლება“, - განაცხადა პრემიერმა.

აკანოპოლიტიკა ის, რომ მთელ მსოფლიოში სჯობს უსახურს კლასს თანამშრომლებს, რომლებსაც უნდა დაეხმოს მთავრობა

„სანავის ფასი მართლაც მტკივნეული საკითხია პირადად ჩემთვის, რადგან ვიცი, რომ მოსახლეობას აწუხებს. მსოფლიოში ბაზარზე ის დღითი დღე კლებულობს, თუმცა არ ხდება ამის ადეკვატური ასახვა ქართულ ბაზარზე. ეს ჩემთვის აბსოლუტურად მიუღებელია. კონკურენციის სააგენტო მუშაობს ამ საკითხზე და რამდენიმე დღეში დაასრულებს პირველად შესწავლას - მას კომუნიკაცია აქვს იმპორტიორებთან. რა თქმა უნდა, მე ვისურვებდი, რომ კიდევ უფრო იკლოს სანავის ფასმა. ასეც უნდა იყოს და ასეც იქნება ჩემი ინფორმაციით, რადგან არ შეიძლება სხვანაირად იყოს. ჩვენ ყურადღებით ვაკვირდებით ამ პროცესს, ვაკვირდებით თუ როგორ დაამკვირვებ ფასები იმპორტიორები. ეს უნდა იყოს ადეკვატური. რა თქმა უნდა, არანორმალურია ის, რომ მთელ მსოფლიოში ხდება ფასების კლება თანამშრომლებზე, საქართველოში კი - დაგვიანებით. საჭიროა გარკვევა, ხომ არ აქვს ადგილი რაიმე კარტელურ შეთანხმებას და საქმე ხომ არ გვაქვს მონოპოლიტობა. ამას მალე ვავარკვევთ და ადეკვატური რეაგირება ექნება ყველაფერს“, - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა.

„მეასტროს“ საქმიანობაში ხელისუფლება არ იკავია

საქართველოს მთავრობა გამონაკლისია მთელ მსოფლიოში, რომელიც არ მართავს და არ აკონტროლებს არც ერთ მედიასაშუალებას.

„ერთადერთი ტელევიზია, რომელიც ასოცირდებოდა ხელისუფლებასთან, იყო მეცხრე არხი“, რომელიც დაიხურა საპრეზიდენტო არჩევნებამდე ერთი თვით ადრე.

მთავრობის მეთაურის ინფორმაციით, ტელევიზიებში დღეს მიზანმიმართული ქაოსი, სიცრუის ტირაჟირება და მოსახლეობის დაძაბვა ხდება.

„ეს არის „თავისუფალი მედიის დამსახურება“, ჩვენ ამაში პასუხისმგებლობა გვაქვს მოხსნილი. ჩვენ შევპირდით მოსახლეობას, რომ მედია გათავისუფლდებოდა, ხელისუფლების ჩარევებისგან, ხელისუფლების შეზღუდვისგან. ჩვენ არ ვართ ხელი-სუფლება, რომელმაც დამოუკიდებელი ტელეკომპანია „იმედი“ შტურმით აიღო 2007 წელს, დაარბია და უფრანგის ტიპის ტელევიზიები დაიწყო, რომელიც არის ტოლერანტული, მიუხედავად იმისა, მოგვწონს თუ არ მოგვწონს, ეს მათი უფლებაა. ეს არის თავისუფალი მედიის მთავარი მახასიათებელი, რაც შეეხება „მეასტროს“, წარმოდგენა არ მაქვს რაზე საუბ-

რობთ, მთავრობა, ხელისუფლება არ ერევა „მაესტროს“ საქმიანობაში და არ მატებს ამის სურვილი. რაღა მაინცდამაინც „მაესტრო“, თუ ჩარევა, სხვაგან ჩავერდებით. მაგალითად, პირველ არხზე, მაგრამ არც იქ ვერვით, იქ აბსოლუტური დამოუკიდებლობა. ყველაზე კრიტიკული შეკითხვები პირველი არხის უფროსისგან დადის. ასეთია ჩვენი არჩევანი, ეს არის ჩვენი დანაპირები, რომ მედია იყოს თავისუფალი“, – განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა „მაესტროსთან“ დაკავშირებით დასმულ კითხვაზე.

აკრძალული პანკისის სეზონიდან სირიაში საბრძოლველად წასული აკრძალული პანკისის სეზონიდან

ჩვენ ვაპირებთ, რომ პანკისის სეზონსთან დაკავშირებით დაეკავშირებათ ბიზნეს-გეგმა, რათა ადგილობრივი მოსახლეობა დასაქმდეს, როგორც პრემიერმა აღნიშნა, პანკისის ხეობიდან მებრძოლებმა სირიაში წასვლის გადაწყვეტილება თავად მიიღეს. „ძალიან მტკივნეულია თითოეული მოქალაქის დაკარგვა, მათი არჩევანი იყო, როდესაც ქვეყნის ტერიტორია დატოვეს და სირიაში წავიდნენ. ეს ძალიან ცუდია და ამ პროცესს ჩვენ ვსწავლობთ. ამ ადამიანებმა ტერიტორია 2-3 წლის, ზოგმა 4 წლის წინ დატოვა. ისინი სად გადაადგილდებიან, კონტროლი შეუძლებელია. როგორ წარმოგიდგენიათ, რომ ჩვენ ხალხს ავუკრძალეთ გადაადგილება? ამ ადამიანების უმრავლესობამ უკვე დატოვა ტერიტორია და არ ხდება ახალი ნაკადების გადინება. იქ მიდიან ჩვეულებრივი ევროპელები, ფრანგები, ბრიტანელები და ასე შემდეგ. ჩვენ არ ვართ გამონაკლისი. ამ პროცესს ჩვენ ვაკვირდებით“, – განაცხადა ლარიბაშვილმა.

პროკურატურა ეუთპ-ის მუშაობას

„პროკურატურა ბოლო პერიოდში ძალიან გააქტიურებულია. ძალიან ეფექტურად მუშაობს. ძალიან ბევრ საქმეს აკეთებს ერთდროულად და ძალიან კარგად გამოხდის ეს საქმე. იქ მისულია ახალგაზრდა გუნდი, რომელმაც ძალიან კარგად ააწყო მენეჯმენტი. კარგად და პროფესიონალურად მუშაობენ და აკეთებენ საქმეს. ემსახურებიან ხალხს და ქვეყანას. პოლიცია, პროკურატურა, ჯარივს ჩაეყენეთ ხალხის და ქვეყნის სამსახურში. ეს მოვახერხებთ ამ მოკლე დროში“, – განაცხადა პრემიერმა.

მთავრობის მეთაურს შეკითხვა ზურაბ ჟვანიას გარდაცვალების საქმის გამოძიების პროცესთან დაკავშირებითაც დაუსვეს, რაზეც ლარიბაშვილმა აღნიშნა, რომ „ასეთი მარტივი გამოსაძიებელი არ არის ბურუსით მოცული გარდაცვალება“.

ბიძინა ივანიშვილის პარტია „ქართული ოცნება“ დაბრუნების საკითხზე კონსულტაცია არ გააართვია

პრემიერის განმარტებით, თუ ეს მოხდება, საზოგადოებისთვის საჯარო გახდება. ადრეც ვთქვი და კიდევ მინდა, გავიმეორე, მაშინ როცა ბატონმა ბიძინამ განაცხადა, რომ აპირებდა პოლიტიკიდან წასვლას, ყველას ჰქონდა ერთსულოვანი განწყობა და დღევანდელი ვითარება, რომ ის არ უნდა წასულიყო, მაგრამ ეს იყო მისი მტკიცედ ჩამოყალიბებული პოზიცია. ბატონმა ბიძინამ ყველაზე რთულ სფეროში მიიღო – სამოქალაქო საზოგადოებას სჭირდება დღეს დახმარება, რომ განვითარდეს, მთავრობა ამყოფოს მუდმივად ფორმაში. ხალხში უფრო მეტი სამუშაო და მან თქვა, რომ ეს არის ადგილი, სადაც უნდა გადავიდეს და იქიდან დაემხარება ხალხს და ქვეყანას.

ქართული პოლიტიკოსების შერეული შეხედულება სირიაში გაწვევასთან დაკავშირებით

ჩვენ ვაპირებთ, რომ კოალიცია შევინარჩუნოთ არჩევნებამდე და არ არის გამოირიცხული, ის ამ ფორმით წარდგეს საპარლამენტო არჩევნებზე, – რაც შეეხება იმას, რამდენად მოსალოდნელია კოალიციის დაშლა, პრემიერის თქმით, ამის წინასწარ პროგნოზირება რთულია.

„ერთი წლის წინ განსხვავებით დღევანდლობისგან, არ არსებობდა საფუძველი ვინმეს განცხადებებში, რომ კოალიცია დაიშლებოდა, ან არ დაშლებოდა. ერთი წლის შემდეგ კი განვითარდა მოვლენები ისე, როგორც განვითარდა. ჩვენ ვნახეთ, რომ ერთ-ერთი სუბიექტი გავიდა კოალიციიდან და იცით მიზეზები ეს რატომცაა მოხდა. ასე, რომ იმის წინასწარ პროგნოზირება, ჩვენ წინასწარმეტყველები არ ვართ, კოალიციები იშლება, სუბიექტები

გადიან, ახალი სუბიექტები შედიან, – ეს არის მუდმივი პროცესი, ეს არის ყველგან განახლებადი პროცესი. ეს პოლიტიკაა – ყოველდღე რაღაც იცვლება. ადამიანებთან გვაქვს საქმე, ადამიანები კი არიან მერყეები, ცვალებადნი.

ლარის კარის გაუფასურება და მთავრობის პოზიცია

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი, ეკონომიკურ გუნდს მოუწოდებს, კიდევ ერთხელ ისაუბრონ ლარის გაუფასურებასთან დაკავშირებულ პროცესებზე: „ეს განპირობებული იყო მთელი რიგი ფაქტორებით. ლარის კურსის გაუფასურება არ იყო განპირობებული მთავრობის არასწორი პოლიტიკის გამო. ეს არის დამოკიდებული რეგიონზე, ექსპორტზე, გადმოიცივები არის შემცირებულია. მოვუწოდებ ფინანსთა მინისტრს, ეკონომიკურ გუნდს კიდევ ერთხელ ისაუბრონ ამ პროცესებზე“, – აღნიშნა ლარიბაშვილმა.

თავდასუსტის საინფორმაციო განხილვაზე რეაქცია

ირაკლი ლარიბაშვილის თქმით, თავდაცვის სამინისტროს მიერ გავრცელებული განცხადება მასთან შეთანხმებული არ იყო. „ეს რომ ყოფილიყო შეთანხმებული, ჩემთან, გამოვიდოდა და ჩემს თავზე ავიღებდი“, – განაცხადა ლარიბაშვილმა. მისი თქმით, მინისტრები ხშირად აკეთებენ განცხადებებს და მას არ აქვს იმის დრო, რომ სამინისტროს ყველა განცხადება მასთან შეთანხმდეს. სამინისტროებს აქვთ დელეგირება და ისინი თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში მოქმედებენ. ერთ მაგალითს ვერ დამიხსენებთ, რომ ვინმესთვის რაიმე გადამებრალეობინოს. ეს არ არის ჩემი სტილი, მე ასე არ მიცხოვრია“, – განაცხადა პრემიერმა.

სანამ ნაბიჯს გადადგამს, არ დაიწყოს ხალხს და საზოგადოებას, მაშინ რაიმე ნაბიჯს არ გადადგამს

ჟურნალისტი დაინტერესდა მთავრობის თავმჯდომარის მოსაზრებით იმასთან დაკავშირებით, რომ ხელისუფლების წარმომადგენლები დიდ დროს ხომ არ უთმობენ პოლიტიკურ ძალებთან ოპონირებას და რამდენად გამართლებულად მიაჩნია ორი

პრობლემა ითვლებოდა. დღეს ჯანდაცვის უწყებას აქვს სამოქმედო გეგმა, რომლითაც საქართველო გახდება ქვეყანა, სადაც C ჰეპატიტი, როგორც დაავადება, მთლიანად დაიძლევა. ამ გეგმის მიხედვით, პაციენტებისთვის ხელმისაწვდომი გახდება მედიკამენტი, რომელიც C ჰეპატიტის განკურნების 90-პროცენტთან შანსს იძლევა. ეს არის წარმოუდგენლად დიდი მიღწევა“, – განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა.

მთავრობას ჯერ კიდევ ძალიან ბევრი სამუშაო აქვს იმისთვის, რომ ეკონომიკა განვითარდეს

ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებლის მიხედვით, ჩვენი ქვეყანა რეგიონში არის პირველ ადგილზე, ხოლო მსოფლიო ბანკის წევრ ქვეყნებს შორის – მეორე ადგილზე, – ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა პრესკონფერენციაზე განაცხადა. მისივე განმარტებით, ასეთია მსოფლიო ბანკის 2014 წლის ანგარიშის შედეგები.

განათლების სისტემის განვითარება ერთი და იგივე ნაბიჯი არ არის

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ირაკლი ლარიბაშვილის განცხადებით, სხვა სფეროებთან ერთად, არც განათლების სფერო დარჩენილა მთავრობის ყურადღების მიღმა. როგორც პრემიერმა განაცხადა, ამ სფეროში ერთ-ერთი მთავარი მიზანია არის ის, რომ მასწავლებლებს ჰქონდეთ შესაბამისი ანაზღაურება. როგორც პრემიერმა აღნიშნა, მაქსიმალურად უნდა იყოს ხელს ინკლუზიური განათლების სისტემის განვითარება და ამ კუთხით თანამშრომლობენ გერმანიასთან, სხვა ქვეყნებთან, რომლებსაც უნიკალური გამოცდილება აქვთ ამ მიმართულებით. „განათლების სისტემის განვითარება არ არის ერთი და იგივე ნაბიჯი. ამიტომ, ჩვენ ახლავე ვამზადებთ მყარ საფუძველს, რათა სულ რამდენიმე წელიწადში გვყავდეს თანამედროვე, ცოდნით აღჭურვილი ახალგაზრდობა“, – განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

პროკურატურაში სასამართლო რეფორმის დასრულება

„ბოლო 2 წლის განმავლობაში ჩვენ შევინაწვდეთ ყველა ის განაცხადი, რომელიც

წლის განმავლობაში მუდმივად გასულ 9 ნელზე აპელირება. სრული პასუხისმგებლობით მიიღო, ვთქვა, რომ ეს არის დესტრუქციული ძალა, რომელიც ჩამოყალიბდება სექტად და მათი თითოეული ქმედება მიმართულია იმისკენ, რომ მოხდეს არეულობის ფონის შექმნა საქართველოში. ამისთვის მათ აქვთ ისეთი მძლავრი იარაღი, როგორცაა ტელევიზია. რაც შეეხება იმას, რამდენად სწორად იქცევიან ხელისუფლების წარმომადგენლები, როცა ოპონირებას უწევენ ასეთ უპასუხისმგებლო ძალას, შეიძლება, მე არ გამოვრცხობ, რომ ისინი საჭიროზე მეტ დროს უთმობდნენ მათთან ოპონირებას“, – განაცხადა ლარიბაშვილმა.

ჯანდაცვა არის სწავლა, რომელიც ჩვენს რეაქციას უწოდებენ

საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამა აქამდე არასდროს განხორციელებულა ჩვენს ქვეყანაში და ბევრის თქმა შეიძლება, თუმცა ახლა დიდხანს არ შეგაყოვნებთ, თუ რამდენი ჩვენი თანამოქალაქის სიცოცხლე გადაარჩა ამ პროგრამით და რამდენმა ოჯახმა იგრძნო შენება. არ შემიძლია, განსაკუთრებით ხაზგასმით არ აღნიშნო C ჰეპატიტის პროგრამის დაწყება საქართველოში. სულ რაღაც 2 წლის წინ C ჰეპატიტის მკურნალობა აქ გადაუჭრელ

ბა. მე უფრო ოპოზიციას ვგულისხმობ, როცა ვახსენებ პოპულისტობას და გაუაზრებელ განცხადებებს. ხალხზე არავინ არ ზრუნავს, პოლიტიკოსების ძირითადი ნაწილი ზრუნავს საკუთარ პოლიტიკურ რეიტინგზე. ხშირად მე არაპოპულარულ განცხადებებს ვაკეთებ, მაგრამ ვალდებული ვარ, დაეფიქსირო სიმართლე. საყდრისში 3 ათასი ოჯახი მუშაობს, ამიტომ პოლიტიკოსებმა უფრო მეტი პასუხისმგებლობით უნდა გავაკეთოთ განცხადებები, უფრო მეტი დაფიქრება გვმართებს, უფრო მეტი თვითკრიტიკა გვმართებს. მხოლოდ პოპულიზმზე არ უნდა იყოს გათვლილი ესა თუ ის განცხადება. 3 ათასი ოჯახი სასოწარკვეთილების პირასაა. ძალიან მარტივია განცხადებების გაკეთება, საქმის კეთებაა რთული. ჩვენ უნდა შევადგინოთ, რომელი სიკეთეა უფრო მნიშვნელოვანი. თუ გინდათ, შევინარჩუნოთ არქეოლოგიური ობიექტი – დავაკონსერვოთ და 3 ათასი ოჯახი გავუვლოთ სახლებში, მაგრამ მე ამის პასუხისმგებლობას ვერ ავიღებ და არ ვიღებ. მე ვიღებ პასუხისმგებლობას, რომ ამ 3 ათას ოჯახს დავიცავ და დიას, შევუქმნით პირობებს, რომ კომპანია და ამ ოჯახებმა იქ გააგრძელოს მუშაობა“, – განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

მთავრობის მეთაურის მტკიცებით, საყდრისთან დაკავშირებით დაწყებული კამპანიის თანაორგანიზატორი ნაციონალური მოძრაობაა.

„დარწმუნებით გუებნებით, რომ ნაციონალური მოძრაობაა ჩართული ამ კამპანიაში და ის არის მისი თანაორგანიზატორი. რაც შეეხება დარღვევებს, თუ რაიმე სამართალდარღვევას ჰქონდა ადგილი, ამას გამოიკვლევინ. არსებობს პროკურატურა, არსებობს პოლიცია, არსებობს კულტურის სამინისტრო, ჯერ აცალეთ ამ ხალხს. რატომ ჩქარობენ პოლიტიკოსები და რატომ იღებენ გაუაზრებელ განაცხადებს? რატომ პოპულიზტობენ? რატომ ცდილობენ, რომ მასებზე მოახდინონ გავლენა, თუმცა ეს მასა არ არის განსაკუთრებული“, – აღნიშნა პრემიერ-მინისტრმა.

უპირობო შეხვედრის მუშაობა

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ლარიბაშვილის განცხადებით, რუსეთის პრეზიდენტ ვლადიმერ პუტინთან შეხვედრის მუშაობა არსებობს. მისი თქმით, ამ შეხვედრას სჭირდება ძალიან კარგი დაგეგმვა და მომზადება. „ჩვენ მიგვაჩნია, რომ შეხვედრა შეხვედრისთვის არ უნდა შედგეს. ჯერ ნახვეთ ვია საუბარი იმაზე, როდის და რა ფორმატით შედგება შეხვედრა. ჩვენ მუშაობა გვაქვს, ვფიქრობ, უნდა შედგეს ასეთი შეხვედრა, მაგრამ ამას სჭირდება ძალიან კარგი მომზადება, რომ იყოს შედეგიანი“, – განაცხადა ლარიბაშვილმა.

მიხეილ სეზონის ხელის შეწყვეტილი პოლიტიკური სარჩელის ქიზაბა

ამის შესახებ ირაკლი ლარიბაშვილმა გუშინდელ პრესკონფერენციაზე, კითხვის საპასუხოდ განაცხადა, ხომ არ შეიცვლება დამოკიდებულება საქართველოში რუსი ტურისტების მიმართ, იმ ფონზე, როდესაც ქართული წარმომავლობის ზოგიერთ რუსეთის მოქალაქეს, მაგალითად გრიგორი ლეჟსა და მიხეილ ხუბუტიას ობსტრუქციას უწყობენ.

„პოლიტიკა არის პოლიტიკოსების საქმე. ჩვენ გვაქვს ყველაზე მთავარი პრობლემა რუსეთის ხელისუფლებასთან ოკუპირებულ ტერიტორიებთან დაკავშირებით. რუსეთის ხალხთან, რა თქმა უნდა, გვინდა, რომ კარგი, კეთილმეზობლური ურთიერთობა გვქონდეს. პოლიტიკა არ უნდა აისახოს ხალხებს შორის ურთიერთობებზე. მე მხოლოდ მივესალმები რუსი ტურისტების ჩამოსვლას საქართველოში. ისტორიულად, ჩვენ ხალხებს შორის პრობლემა არ გვქონია, პირიქით, გვაქვს მეგობრული ურთიერთობა“, – განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა და დასძინა, რომ ჩვენთვის რუსი ტურისტები, ისევე როგორც ყველა ტურისტი, ძვირფასები არიან.

რაც შეეხება ბიზნესმენ მიხეილ ხუბუტიას ცემის ფაქტს, ირაკლი ლარიბაშვილი ამ თემის პოლიტიზირების საჭიროებას ვერ ხედავს.

„იმას, რომ ბატონი ხუბუტია ცემეს, თუ რაღაც კონფლიქტი ჰქონდა რესტორანში, მე ვფიქრობ, პოლიტიკური სარჩული არ უნდა დაუვლით. მე არ ვიცი, რა მოხდა, ალბათ, რაღაც ინციდენტი ჰქონდა ადგილი. ამას სამართალდამცველები გამოიძიებენ, მაგრამ ყველაფრის პოლიტიზირება არასწორია“, – განაცხადა ლარიბაშვილმა.

ნატო და აშშ: რა ინფორმაცია დაბლოკა ქართულმა მასშტაბმა?

საზოგადოებრივი ორგანიზაციის მხარეში ინსტიტუტის სპეციალური განცხადებას აპროცედირებს:

23 დეკემბერს თბილისის სასტუმრო „ვერე პალასში“ გაიმართა ევრაზიის ინსტიტუტის მიერ ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების პრეზენტაცია, რომელიც ნატოსა და შეერთებული შტატებისადმი საქართველოს მოსახლეობის დამოკიდებულებას ასახავს. პრეზენტაციას ესწრებოდნენ გამოკითხვის ორგანიზატორები, მონაწილე სპეციალისტები, საზოგადოების წევრები და ჟურნალისტები. ყველა მათგანს დაურიგდა გამოკითხვის შედეგები, დამოუკიდებელი ექსპერტის შეფასებითურთ დაბეჭდილი და აკრძალული სახით.

ტელე და რადიოარხების – „საზოგადოებრივი მაუწყებლის“, „იმედის“ და „რუსთავი 2“-ის კორესპონდენტებმა ლონისძიება ვიდეოფორუმზე ასახეს, ჩაინერეს ინტერვიუები. გარდა ტელევიზიებისა, პრეზენტაციას ესწრებოდნენ რამდენიმე საინფორმაციო სააგენტოს წარმომადგენლებიც. წესით და რიგით, თავისუფალი მედიის პრინციპებიდან გამომდინარე, პრეზენტაციაზე დამსწრე მასმედიისგან რომელიმე ერთს მაინც უნდა გაეშუქებინა გამოკითხვის შედეგები ან ესენებინა მაინც, რომ ჩატარდა ასეთი სოციოლოგიური კვლევა. მაგრამ, როგორც ეს ხშირად ხდება, შეერთებული შტატებიდან მართულმა ქართულმა ცენზურამ დაბლოკა ინფორმაციის გავრცელება.

რა უნდა იყოს ქართული მასმედიის ასეთი კოლექტიური დუმის მიზანი? ის ხომ არაა, რომ გამოკითხვის შედეგები მათი დამფინანსებლების და მხრეებისთვის – ამერიკელი და ევროპელი ჩინოვნიკებისათვის შეიძლება მიუღებელი აღმოჩნდეს? მიუხედავად ყველაფრისა, ქვეყანა მაინც არ არის ჩალით დახურული. ცალკეული ობიექტური ინტერნეტ-სააგენტოსა და გაზეთების, ასევე სოციალური ქსელების საშუალებით და უშუალოდ მოსახლეობასთან კონტაქტით ჩვენ მაინც მივიტანთ ინფორმაციას მთელ საქართველოში.

ევრაზიის ინსტიტუტის პრეზენტაციის სურათი.

ჩვენი გაზომის ბათვაზობით აღნიშნული სოციოლოგიური კვლევის ძირითად შედეგებს და სპეციალისტთა კომენტარებს.

გულბათი რეაქციები, პოლიტიკის მეტონიერებათა კანდიდატი, ევრაზიის ინსტიტუტის ხელმძღვანელი:

გამოკითხვის შედეგებიდან გამომდინარე, ძირითადი დასკვნა მდგომარეობს იმაში, რომ წინა ხელისუფლების მიერ შექმნილი მითი, თითქოს ნატო არის ქართველი ერის „ისტორიული არჩევანი“, აბსოლუტურად უსაფუძვლოა. როგორც

თულ მოსახლეობაში) დასავლეთიდან მართული პოლიტიკანები და ე. წ. „არასამთავრობოები“ არ დაეთანხმებიან და ატყუებენ ვიშვიშს, რომ ჩვენ „პრორუსული“ ორგანიზაცია ვართ, რომ ჩვენს დასახელებაშივე ასახული „ევრაზიული“ მომენტი. კეთილი და პატიოსანი, მაგრამ მე ყველა სად ჭკუაზე მყოფ ოპონენტს მივმართავ: ჯერ ერთი, ჩვენი გამოკითხვის მეთოდოლოგია აბსოლუტურად ღია და გამჭვირვალეა, ხელზე გვაქვს შევსებული ანკეტები და მათ არავის ვუმაღავთ (განსხვავებით ამერიკული ორგანიზაციების – აირაი-ენდიის პრინციპისაგან, დამალონ მეთოდოლოგია და მით უფრო, გამოყენებული ანკეტები); მეორე და მთავარი: მზად ვართ, ხელმეორედ ჩავატაროთ გამოკითხვა ოპონენტი ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან ერთად, პარიტეტულ საწყისებზე. დაე, ყველა თავად დარწმუნდეს, ჩვენს მიერ ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების რეალობაში. ვგონებ, რომ ვისაც სიმართლე აინტერესებს,

ამ წინადადებას უნდა დათანხმდეს. * * * **იოსებ ბარზაძე, პროფესორი, დამოუკიდებელი ექსპერტი:** დიდი ინტერესით გავცანი ევრაზიის ინსტიტუტის მიერ ჩატარებული გამოკითხვის „შედეგებს. სულ რამდენიმე კვირის წინ (2014 წლის ნოემბრის შუა რიცხვებში) ჩატარებულ გამოკითხვა არ მიეკუთვნება რიგით სოციოლოგიურ კონსულტაციურ კვლევებს, რომელთა შედეგების პრეზენტაციას დიდ დროსა და სივრცეს უთმობდა თანამედროვე მედიასაშუალებები. ეს გამოკითხვა რეზონანსულია, უპირველეს ყოვლისა, თავისი თემატიკით, რადგან იგი ეხება აქტუალურ, ჩვენი ქვეყნისათვის ფაქტობრივად ბედგანმსაზღვრელ პრობლემას. სანამ უშუალოდ მიღებულ შედეგებს შევხებით, მინდა, აღვნიშნო გამოკითხვის საკმაოდ მაღალი, აკადემიურ დონეზე ჩატარება, რაც გულსხმობს შერჩევის ველის სწორად შერჩევას და მაღალ რეპ-

რეზენტაციულობას. – 1718 რესპონდენტი სავესებით საკომარისა დამაჯერებელი, სარწმუნო ინფორმაციის მისაღებად. შედარებისათვის ვიტყვი, რომ ეს ციფრი 52 პროცენტია საქართველოსა და მის ცალკეული რეგიონების შინამეურნეობების მიხედვით შემოსავლებისა და ხარჯების კვლევისათვის შერჩეული რესპონდენტების რაოდენობისა (სულ 3350 შინამეურნეობა), რომლებსაც ჯერადად მეტ კითხვარსა და ფორმულარზე უწევთ პასუხების გაცემა. ასე რომ, გამოკვლევის შედეგებს საკმაოდ მაღალი ლეგიტიმაცია აქვთ. ამის გათვალისწინებით, გამოკვლევის შედეგები შეიძლება 2008 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების პარალელურად ჩატარებული პლენისციტის შედეგების მორალურ საპირისპიროდ ცი გაიმოდეს (მაშინ, მოგესხენებათ, შედეგების დაჯამებისას „რატომღაც“ ოთხჯერ მოხდა ნატოს მხარდამჭერი მოსახლეობის წილის ცვლილება... ზრდის მიმართულებით).

გამოკვლევის რესპონდენტთა შერჩევაში გენდერული თანაფარდობა თითქმის „ბალისტიკური სიზუსტითაა“ განსორციელებული (კვლევაში – მამაკაცები/ქალები: 48.5/51.5%, საქართველოს მოსახლეობაში, შესაბამისად – 47.7/52.3%). ასევე, საკმაოდ მაღალია ასაკობრივი ნიშნით რესპონდენტთა განაწილების თანხვედრა საქართველოს მოსახლეობის შესაბამის ასაკობრივ განაწილებასთან. გამოკითხვამ აჩვენა საქართველოს მოსახლეობის ერთმნიშვნელოვანი უარყოფითი დამოკიდებულება ნატოსა და აშშ-ის სამხედრო ოპერაციებთან ზონებში საქართველოს შეიარაღებული ძალების მონაწილეობაზე – აღნიშნულ მხარე უჭერს გამოკითხულთა მხოლოდ 16 პროცენტს, მაშინ, როდესაც უარყოფითადაა განწყობილი თითქმის 4-ჯერ მეტი – 62 პროცენტი. ამასთან, რაც უფრო მაღალი ასაკობრივი ჯგუფის წარმომადგენლებთან გვაქვს საქმე, მით უფრო ნეგატიურია დამოკიდებულება (საპენსიო ასაკის მოსახლეობაში – მხოლოდ 8.3%). მხარდამჭერების კონტინგენტი, პროცენტულად, ყველაზე მაღალია 25 წლამდე რესპონდენტებში – აქ მათი წილი 24.5 პროცენტი, თუმცა,

ამ ასაკობრივ ჯგუფში აღნიშნული გარემოებისადმი ნეგატიური დამოკიდებულების მქონეთა რაოდენობა მხარდამჭერთა რაოდენობას თითქმის ორჯერ აღემატება (49.4%). ყოველი 10 გამოკითხულიდან 3 რესპონდენტი (29%) აშშ-ს საქართველოს მეგობრად მიიჩნევს. თუმცა, მათი 4/5-იც კი (81.2%) თვლის, რომ ისინი არასათანადოდ ესმარებიან საქართველოს. ამასთან, ყოველი მეექვსე გამოკითხული (17%) აშშ-ს მიიჩნევს მტრად. მხოლოდ 25 წლამდე ასაკობრივ ჯგუფშია მაჩვენებელი დაბალ დონეზე (11.2%), დანარჩენი ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით იგი მერყეობს 14.6%-დან 20.1%-მდე, რაც სერიოზული დაფიქრებისათვის უნდა განაწილებს ხელისუფლებას. გამოკითხვამ აჩვენა, რომ პლებისციტის შემთხვევაში იდეა საქართველოს ნატოში საქართველოს განწევრების შესახებ დამარცხდებოდა – მას მხარს დაუჭერდა მოსახლეობის 1/3-ზე ნაკლები, მაშინ როცა წინააღმდეგ მას მისცემდა 2/5. უნდა ვივარაუდოთ, რომ ის 16%-იანი კონტინგენტი, რომელიც არ წავიდოდა პლებისციტზე, ისინიც დიდწილად ნატოში საქართველოს განწევრების მონაწილედ გეგმობენ არიან. ასეთთა რიცხვს მე მაღალი ალბათობით დიდაკუთვნებდი იმ 12 პროცენტის დიდ ნაწილსაც, რომელმაც თავი შეიკავა პასუხის გაცემისაგან. მოსახლეობას, მიუხედავად პროპაგანდისტული კლიშეებისა და პერმანენტული „ტვირის გამორეცხვისა“, საკმაოდ მაღალ დონეზე აქვს ეროვნული თვითშეფასება და გადარჩენის ინსტინქტი (ასე რომ არ ყოფილიყო, ქართველი ერი ვერც გაუძლებდა საუკუნეთა ქართველობას). სწორედ ამ ინსტინქტის საფუძველზეა გაკეთებული დასკვნა, რომ ნატოში განწევრებისაზე კურსის გაგრძელება დაბაზავს რუსეთთან ურთიერთობებს. რუსეთთან ურთიერთობების გაუარესებას ამ შემთხვევაში ვარაუდობს 8-ჯერ მეტი რესპონდენტი იმათთან შედარებით, რომლებიც შესაძლებლად მიიჩნევენ ამ ურთიერთობების გაუმჯობესებას (შესაბამისად, 64% და 8%).

ამ ასაკობრივ ჯგუფში აღნიშნული გარემოებისადმი ნეგატიური დამოკიდებულების მქონეთა რაოდენობა მხარდამჭერთა რაოდენობას თითქმის ორჯერ აღემატება (49.4%).

ყოველი 10 გამოკითხულიდან 3 რესპონდენტი (29%) აშშ-ს საქართველოს მეგობრად მიიჩნევს. თუმცა, მათი 4/5-იც კი (81.2%) თვლის, რომ ისინი არასათანადოდ ესმარებიან საქართველოს. ამასთან, ყოველი მეექვსე გამოკითხული (17%) აშშ-ს მიიჩნევს მტრად. მხოლოდ 25 წლამდე ასაკობრივ ჯგუფშია მაჩვენებელი დაბალ დონეზე (11.2%), დანარჩენი ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით იგი მერყეობს 14.6%-დან 20.1%-მდე, რაც სერიოზული დაფიქრებისათვის უნდა განაწილებს ხელისუფლებას.

გამოკითხვამ აჩვენა, რომ პლებისციტის შემთხვევაში იდეა საქართველოს ნატოში საქართველოს განწევრების შესახებ დამარცხდებოდა – მას მხარს დაუჭერდა მოსახლეობის 1/3-ზე ნაკლები, მაშინ როცა წინააღმდეგ მას მისცემდა 2/5.

უნდა ვივარაუდოთ, რომ ის 16%-იანი კონტინგენტი, რომელიც არ წავიდოდა პლებისციტზე, ისინიც დიდწილად ნატოში საქართველოს განწევრების მონაწილედ გეგმობენ არიან. ასეთთა რიცხვს მე მაღალი ალბათობით დიდაკუთვნებდი იმ 12 პროცენტის დიდ ნაწილსაც, რომელმაც თავი შეიკავა პასუხის გაცემისაგან.

მოსახლეობას, მიუხედავად პროპაგანდისტული კლიშეებისა და პერმანენტული „ტვირის გამორეცხვისა“, საკმაოდ მაღალ დონეზე აქვს ეროვნული თვითშეფასება და გადარჩენის ინსტინქტი (ასე რომ არ ყოფილიყო, ქართველი ერი ვერც გაუძლებდა საუკუნეთა ქართველობას). სწორედ ამ ინსტინქტის საფუძველზეა გაკეთებული დასკვნა, რომ ნატოში განწევრებისაზე კურსის გაგრძელება დაბაზავს რუსეთთან ურთიერთობებს. რუსეთთან ურთიერთობების გაუარესებას ამ შემთხვევაში ვარაუდობს 8-ჯერ მეტი რესპონდენტი იმათთან შედარებით, რომლებიც შესაძლებლად მიიჩნევენ ამ ურთიერთობების გაუმჯობესებას (შესაბამისად, 64% და 8%).

კაკალ გულში

ნუსცილოვანი თქაზები

აფხაზი, ოსი, ქართველი და თქვენ წამოიდგინეთ, ნიგერიელი ხალხის ინტერესები... კინაღამ დამაინფიცა... „გასაღებზე“ რა ხდება? სად დატოვეთ?

- წლის დეიდა – ნატო! წლის ბიძა – ბიძი (წაჩემი) ...
- აქეთ უჯანბიძე, იქით მაია... აქეთ ფიცარი, იქით ფიცრის პონტია რა...
- გაუგებო... ფეხბურთო მატჩში პარლამენტი... კი ვიცი, რომ არ მოესწრება ვადამდელი არჩევნები და დიდი რყევები შეიძლება მოჰყვეს ყოველივე ამას, მარა ამათ ვურებებს „სვარკის“ ვურება თუ არ ვიზღვეს, გეფიცებით რა...
- ნარმანის კითხვა: – ბ-ნო ქალაქის მერო, თბილისის ტყე-პარკს ხედავთ? – ვერა, ჩემი დარგული ხეები მეფარება!

- რაც უნდა ავტორიტეტებმა რამდენჯერაც არ უნდა დაგმონ თავდაცვის სამინისტროს განცხადება, იმდენჯერ გაგიმორებ, რომ ძალიანაც ნორმალური განცხადება იყო. ამას მივხვდი მაშინვე, როგორც კი ბირველი სამი „დამგმობი“ გამოინდა: ბაჩუკი ქარდავა, პაატა დავითაია და დავით ზურაბიშვილი. დასაგმობი, ბარამიძე რომ მედე-სანტის ფორმით დაბოდიშალობდა უკრაინაში, აი ის იყო!
- სახალწლოდ, მთაწმინდის რესტორანში, კონცერტს გამართავს ანსამბლი, რომელიც რეკლამაში ასე მოიხსენიებს, „პოპ-ფივა მადონას საყვარელი ბოზოთა ანსამბლი“... ბარემ კიმ ბესინჯერის საყვარელი საქმელებიც თუ შევა მენიუში და სუზან სარანდონის საყვარელი ოფიციალტებიც მოგვემსახურებინ, კურტ კობაინის საყვარელი „ნირვანაში“ ვიგრობოთ თავს...
- რუსეთმა შეიერთა მთელი საქართველო... თქვენ იძხებთ, არ შედის ეს აფხაზი და ოსი ხალხის ინტერესებში. პუტინს სულ ცოცხორზე ჰყვია

უკვე ცხადია თუ ხედავთ, ნაცები არ ტოვებენ შანსს, გააძვიროს პოლიტიკური სიტუაცია, ზოგი პარლამენტში, ზოგი არსამთავრობოში და ფსევდოქსპერტების ნიღბით, შინ თუ გარეთ პარალელურად ქმნიან ჩრდილოდან სამხედრო ლეგიონებს ქართული ჯართან დასაბრისპირებლად აი, ლალატიც ამას ჰქვია! შეწვევს უნდა პროვოკაციული გამოსვლები თავდაცვის სამინისტროს განცხადებასთან დაკავშირებით! პრემიერის გამოსვლა იყო ერთგვარი სვლა უკვე ატენილი სკანდალის დასაბოშო მინებლად! გულწრფელად ვუსამბირობთ ამ ადამიანის ოჯახის წევრებს და ვუსურვებ ასალგაზრდობას არ გააბრწყინონ თავი, გაერკვეს სიტუაციაში და არ დაადგეს ბოროტების გზას ყველაფერს მთავრობას წუ მოუთხოვთ, რომელიც უმძიმეს სიტუაციაშია და იძულებულია, გარკვეული დიპლომატიური განცხადებები და სვლები აკეთოს სიტუაციის განსამუხტავად! სიტუაცია კი მართლაც უსაძგელისა! სამაგიეროდ, ბევრი რამ ცხადდება!

ამოკრება
ბიზ ბაზრიშიქიმ

© ინფორმაციული ვაკუუმი, თუ?

საქართველოს ეკონომიკური ინტეგრირების მთავარი გამოწვევა... უილა ინტეგრაცია

გამომწვევებს, პრობლემებსა და თავსატეხებს რა გამოიწვევს, მაგრამ თქვენი ყურადღება ამჯერად იმაზე მინდა შევამჩნიო, თუ როგორი წარმოდგენა აქვთ საქართველოში მცხოვრებ ეროვნული უმცირესობის წარმომადგენლებს ევროკავშირში გაწევრიდება. ამის შესახებ მონაცემები გამოქვეყნდა სახალხო დამცველთან არსებული ეროვნული უმცირესობის საბჭოს ერთ-ერთ კრებულში, რომელიც შემწვარებლობისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის ეროვნული კონცეფციისა და სამოქმედო გეგმის შესრულების მონიტორინგის შედეგებს ასახავდა.

ბასეულ წელს კვლევა ჩატარდა ერთ-ერთმა ორგანიზაციამ ევროკავშირის მიმართ დამოკიდებულებისა და ცოდნის შეფასების შესახებ, ეთნიკური უმცირესობით დასახლებულ რეგიონებში: სამცხე-ჯავახეთში, ქვემო ქართლსა და კახეთში. აღმოჩნდა, რომ ევროკავშირ-საქართველოს ურთიერთობებზე გაცნობიერებული წარმოდგენა აქვთ სხვა

ეროვნების წარმომადგენლებს, ვიდრე ამავე რეგიონში მცხოვრებ ქართველებს. უმცირესობებში ამბობენ, რომ არ იციან, რას მოუტანს ქვეყანას ევროკავშირის წევრობა, ან საჭიროა თუ არა ზოგადად ასეთი ორგანიზაციის რიგებში ყოფნა (მართალი გითხრათ, უმცირესობის წარმომადგენლები, სავარაუდოდ, უფრო გულახდილნი არიან, ვიდრე ქართველები, რადგან დეტალები და სიღრმეები მოსახლეობის დიდი ნაწილისთვის გაურკვეველია. ვიცით, მხოლოდ მთავრობიდან დაანონსებული კეთილდღეობა, რომელსაც ევროკავშირი გვირედა, მაგრამ კონკრეტულად როგორ, ბუნდოვანია).

და მაინც... უმცირესობის ნახევარმა არ იცის, რომ საქართველო ევროკავშირის წევრი არ არის. საერთოდ, აღმოსავლეთ ბალტიკის რეგიონის უმცირესობებზე გაგონილი ჰქონდა მხოლოდ 7 პროცენტს. კითხვაზე, რამდენად მიზნობრივად იხარჯება ევროკავშირის დაფინანსება საქართველოში, უმცირესობის ნახევარზე მეტმა უპასუხა, რომ არ იცის. ხვალ რომ რეფერენდუმი ტარდებოდეს ევროკავშირში გაერთიანებაზე, ეთნიკური უმცირესობის უმეტესმა ნაწილმა უპასუხა, რომ არ დაუჭერდა მხარს, ან არ იცის, როგორ მოიტყუოდა.

თქვენ წარმოიდგინეთ, რომ უკიდურესად პოლიტიზებულ საქართველოში, სადაც ყვე-

ლას თავისი „ობიექტური“ აზრი აქვს დიდ პოლიტიკაზე, საქართველოში მცხოვრები სომხებისა და აზერბაიჯანელების 60 პროცენტს საერთოდ არ აინტერესებს ქვეყნის საშინაო პოლიტიკა, კიდევ უფრო მეტს – 63 პროცენტს, არ აინტერესებს საგარეო პოლიტიკა.

ასეთი ინდიფერენტულობა გამოწვეულია ინფორმაციის დეფიციტით, რადგან გამოკითხულთა თითქმის ნახევარი ამბობს, რომ ელემენტარულად ქართული არ იცის და შესაბამისად, ქართული საინფორმაციო საშუალებებით ვერ სარგებლობს. თუ ინტერნეტს ყოველდღიურად ქართველების ერთი მესამედი მაინც იყენებს, უმცირესობის მაჩვენებელი მხოლოდ 12 პროცენტია, ამასთანავე, 61 პროცენტს არასოდეს უსარგებლია ინტერნეტით, ხოლო 8 პროცენტმა არ იცის, რა არის ინტერნეტი.

უმცირესობის წარმომადგენლები ევროკავშირის შესახებ ინფორმაციას იგებენ უცხო ქვეყნის ტელეარხების მეშვეობით, ხოლო საზღვარგარეთის მედია საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობების შესახებ განსხვავებულ და ნაკლებ დეტალურ ინფორმაციას გადმოსცემენ...

კვლევამ ცხადად აჩვენა, რომ ეთნიკური უმცირესობების ინფორმირების დონე ქვეყანაში მიმდინარე სხვადასხვა მოვლენის შესახებ ძალიან დაბალია. სახელმწიფო ენის უცოდინრობა კიდევ უფრო აღრმავებს ამ პრობლემას. ზოგადად ეს ხალხი, ანუ ჩვენი თანამოქალაქეები წლების განმავლობაში ინფორმაციულ ვაკუუმში იმყოფებიან, ამაზე სახალხო დამცველი თავის ანგარიშშიც მიუთითებს. ამა-

ში ომბუდსმენი მედიის ბრალეულობასაც ხედავს და აღნიშნავს: „ქართული მედია ეროვნული უმცირესობის საკითხს სამოქალაქო ინტეგრაციის ხელშეწყობის კონტექსტით იშვიათად აშუქებს. აშკარად ჩანს, რომ მედია მხოლოდ მაშინ უთმობს ყურადღებას, როდესაც ადგილი აქვს რაიმე სახის კონფლიქტს, კრიზისს, სკანდალს ან მალაქი რანგის სახელმწიფო მოღვაწის ვიზიტს უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებულ რეგიონებში. სამოქალაქო ინტეგრაციის ხელშეწყობის კუთხით გააზრებული და თანმიმდევრული პოლიტიკა არ იგროვება“.

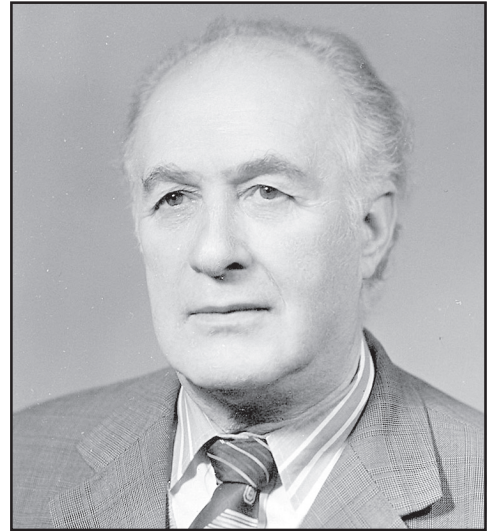
როცა ქვეყნის მოსახლეობის არც თუ უმნიშვნელო ნაწილს არაქართული მოსახლეობა შეადგენს, ამავე დროს სახეზე გვაქვს ორი უმცირესობის კონფლიქტი, თანაც გვემისი მუქარა – ახალი „ნაღმის“ ამოქმედებისა სამცხე-ჯავახეთის სახით, მეტი დაფიქრება საჭირო, მეტი სიფრთხილე და გონიერება ეროვნულ უმცირესობასთან დაკავშირებით. კვლევის შედეგები კარგად გვაჩვენებს პრობლემას – რომ საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრირების ერთ-ერთი გამოწვევა შიდა ინტეგრაციაა. ამის იხსნის რეაქცია კი შიდა ინტეგრაცია და უფრო მეტი მხარდა.

თბა მოსია

© არღვიწყაზა

ღვანლომოსილი მესნიერი - გეოგრაფი

პროფესორი
დავით უკლება - 95

95 წელი შესრულდა ღვანლომოსილი მეცნიერის, გეოგრაფიის მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორის, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის **დავით უკლებას** დაბადებიდან.

პროფ. დ. უკლება 1950 წლიდან გარდაცვალებამდე მუშაობდა ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტში, სადაც საფუძველი ჩაუყარა და ხელმძღვანელობდა ლანდშაფტმცოდნეობის ლაბორატორიას, შემდგომ კი ფიზიკური გეოგრაფიის განყოფილებას. მან შექმნა მყარი საფუძველი საქართველოში ლანდშაფტმცოდნეობის დარგის განვითარებისათვის.

საქართველოსა და მისი რეგიონების ფიზიკურ-გეოგრაფიული დარაიონებისა და შესწავლის საქმეს მიეძღვნა დ. უკლებას ფუნდამენტური ნაშრომები – „აღმოსავლეთ საქართველოს ფიზიკურ-გეოგრაფიული დარაიონება სოფლის მეურნეობის მიზნებისათვის“ და „აღმოსავლეთ საქართველოს მთიანი მხარეების ლანდშაფტები და ფიზიკურ-გეოგრაფიული რაიონები“ (1968 და 1974). აგრეთვე მონაწილეობდა „საქართველოს ანთროპოგენური ლანდშაფტები“, რომლებშიც ღრმა მეცნიერული ანალიზი მოცემული ადამიანისა და ბუნების ურთიერთხემოქმედების შედეგებზე.

დ. უკლებას მიერ საქართველოსთვის პირველად იქნა განხორციელებული და შედგენილი აღმოსავლეთ საქართველოს ტიპოლოგიური რუკა, რომელიც უსუსტად ასახავს ტერიტორიის ლანდშაფტური დიფერენციაციის სრულ სურათს. მან დაადგინა სხვადასხვა რანგის ანთროპოგენური ლანდშაფტები, რომელთა კლასიფიკაცია და ზოგადი სამეურნეო შეფასება მთიანი ქვეყნებისათვის პირველად შესრულდა საქართველოს მაგალითზე.

დავით უკლებას მეთოდით, მისი ხელმძღვანელობით პირველად შეიქმნა საქართველოს ლანდშაფტური რუკა (დოკ. მ სანებლიძისა და პროფ. ქრ. ჯაყელის თანაავტორობით) ქართულ და რუსულ ენებზე.

დ. უკლებას ხელმძღვანელობით და მისი უშუალო მონაწილეობით, მის მიერ დამუშავებული ლანდშაფტური კვლევის მეთოდების საფუძველზე, საქართველოს, სომხეთისა და აზერბაიჯანის წამყვან გეოგრაფთა ერთობლივი მუშაობის შედეგად, შედგა ამიერკავკასიის პირველი საშუალომასშტაბიანი ლანდშაფტური რუკა, რომელიც მოსკოვში გამოიცა 1983 წელს.

დ. უკლება მუშაობდა ქართულ საბჭოთა ენციკლოპედიაში, დედამისის შემსწავლელი მეცნიერებათა განყოფილებაში უფროსი სამეცნიერო რედაქტორის თანამდებობაზე, მან დაწერა მრავალი სტატია გეოგრაფიის სხვადასხვა საკითხზე, რედაქცია გაუკეთდა გეოგრაფიულ სტატებს.

აღსანიშნავია დავით უკლებას პედაგოგიური მოღვაწეობაც. იგი წლების მანძილზე კითხულობდა ლექციების კურსს თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და საქართველოს სხვა უმაღლეს სასწავლებლებში.

მისი ხელმძღვანელობით არაერთმა მეცნიერმა წარმატებით დაცვა

საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაციები. იყო მრავალი მეცნიერის სადისერტაციო ნაშრომის ოპონენტი არა მარტო საქართველოში, არამედ ყოველი საბჭოთა კავშირის სამეცნიერო და სასწავლო დაწესებულებებში.

დავით უკლება მთარგმნელობით საქმიანობასაც ეწეოდა – უცხო ენებიდან გადმოთარგმნა არაერთი გეოგრაფიული სახელმძღვანელო.

მეცნიერმა დიდი ამაგი დასდო სასკოლო გეოგრაფიული სწავლების საქმეს. ის ავტორია 1992 წელს გამოცემული საქართველოს სასწავლო გეოგრაფიული ატლასისა, რომელიც სახელმწიფო პრემიით დაჯილდოვდა.

დავით უკლება იყო სახელმძღვანელოების, მონოგრაფიების, საინსტიტუტო შრომების, კრებულების, რამდენიმე ჟურნალის, მათ შორის, განათლების სამინისტროს სამეცნიერო მეთოდური ჟურნალის „გეოგრაფიის“ მუშაველი რედაქტორი.

პირველად მის მიერ ქართულ-რუსულ და რუსულ-ქართულ ენაზე შეიქმნა „გეოგრაფიული ტერმინოლოგია“.

დავით უკლებას ინიციატივითა და ხელმძღვანელობით დაიწყო მუშაობა, „ზოგადგეოგრაფიულ ტერმინთა ენციკლოპედიურ ლექსიკონზე“, რომლის შედგენაში თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახ. სახელმწიფო უნივერსიტეტის და ვახუშტი ბაგრატიონის გეოგრაფიის ინსტიტუტის წამყვანი, მაღალკვალიფიკირებული თანამშრომლებიც მონაწილეობდნენ იგი მიმდინარე წელს გამოსცა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამოცემლობა.

დავით უკლება შეყვანილია ამერიკის ბიოგრაფიული ინსტიტუტის მიერ 1998 წელს გამოცემულ ცნობარში „მსოფლიოს 5 ათასი ცნობილი პიროვნება“.

მეცნიერის ღვაწლი არაერთი ჯილდოთი აღინიშნა, მინიჭებული ჰქონდა საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის ნიშანი, იყო საქართველოს სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი (1994), ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის პრემიის ორგზის ლაურეატი (1987, 1993).

ღვანლომოსილი მეცნიერის დავით უკლებას შრომები გეოგრაფთა და ბუნების მკვლევართა თაობებს დიდ სამსახურს გაუწევს. მისი სამეცნიერო მემკვიდრეობა, ქართული გეოგრაფიული მეცნიერების საგანძურის მნიშვნელოვანი შენაძენია.

ივანე ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვახუშტი ბაგრატიონის გეოგრაფიის ინსტიტუტი;

ალ. ჯავახიშვილის სახ. საქართველოს გეოგრაფიული საზოგადოება

© ალიანჯალიანი

პოლიციის ახალი შენობა თბილისში

თბილისში, გამსახურდიას გამზირის №46-ში პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლომიძემ და შინაგან საქმეთა მინისტრმა ალექსანდრე ჭიკაიძემ პოლიციის ახალი ადმინისტრაციული შენობა საზეიმოდ გახსნეს.

ღონისძიებას ქალაქ თბილისის მერი დავით ნარმანია, მთავრობის წევრები და დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლები დაესწრნენ.

ოთხსართულიანი თანამედროვე შენობა კონკურსში გამარჯვებული პროექტის (ავტორი - არქიტექტორი ნიკოლოზ ნულაია) მიხედვით 6 თვეში აშენდა.

შენობაში შინაგან საქმეთა სამინისტროს რამდენიმე სამსახურის: თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს, სახელმწიფო უსაფრთხოების სააგენტოსა და დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის დანაყოფები განთავსდება.

როგორც პრემიერმა განაცხადა, მიმდებარე ტერიტორიაზე ადრე იყო ძველი და ამორტიზებული შენობა, სადაც მუშაობის განწყობა არავის ჰქონდა. „მიუხედავად იმისა, რომ ასეთ პირობებში უწევდათ ყოფნა, ბიჭები 24 საათის განმავლობაში შრომობდნენ. მინდა, თანამშრომლებს მივულოცო ახალი შენობა. საზოგადოებას კი მინდა, ვუთხრა, რომ სწორედ ამ ადამიანების მუხლწაუსრულ შრომასა და საქმიანობაზე დგას ჩვენი ქვეყნის უსაფრთხოება. მე, როგორც მთავრობის მეთაური, პოლიციას ვუცხადებ მხარდაჭერას და სრულ თანადგომას. ჩვენი პოლიციელები, სპეცსამსახურები არიან ადამიანები, რომლებიც აძლიერებენ ჩვენს ქართულ სახელმწიფოს“, – განაცხადა პრემიერმა პოლიციის ახალი ადმინისტრაციული შენობის გახსნის შემდეგ.

ინტერპრესი

ყოველკვირული ლიტერატურულ-კულტურული ჩანაწერი №232

„300რაპალს საპითხაპოს“ ეს ნომერი უცხოელთა თვალთ და-ნახულ თბილისს და თბილისე-ლებს ეძღვნება. მნიშვნელოვანია, რომ მათი მზერა ოდენ ეგზოტიკურ დეტალებს არ აკვირდებოდა, არამედ ცდილობს იმის მიღმა, საქართველოს და ქართველების ეგზისტენციალური სამყაროსკენაც გაიხედოს.

რაც შეეხება ქართველთა დამოკიდებულებას საკუთარი მიწი-

ლისის ქვაფენილებს... მდიდარი სოვდაგრები და ვაჭრები, მისიონერები, ბედისგან განწირულნი და აქ გადმოხვეწილნი... ცნობისმოყვარე მოგზაურნი და ავანტიურისტები, დიდებულ მეფეთა ელჩები და დესპანები...

ვინ მოსთვლის რამდენს, ცხოვრების ბოლომდე გულით უტარებია ამ ქალაქის სსოვნა და სიყვარული, ზღაპრად უამბნია თანამემამულეებისთვის... ზოგსაც შთაბეჭ-

ლაქია, მდიდარი, იაფი სანოვავით და თავისი კეთილდღეობით სხვა მდიდარ სახელმწიფოებს აღემატებოდა...

ეს მეთავე საუკუნეში ჩამოსული ჩვენი სტუმარი თბილისის აბანოებსაც გაუოცებია: „აბანოების წყალი უცეცხლოდ დღეს“. თბილისელთა სტუმართმოყვარეობასაც განსაკუთრებით მოუხიბლავს: „მოსახლეობას შორის უცხოელთათვის გაბატონებულია უშიშროება. ისინი მეგობრულად ეპყრობიან ყველას, მათთან შემთხვევით მისულს“.

XIII საუკუნეში ცნობილმა მოგზაურმა, ვენეციელმა მარკო პოლომ მოიხარა აღმოსავლეთის ქვეყნები. რატომაც საქართველოში არ ყოფილა, თბილისიც საკუთარი თვალთ არ უნახავს, მაგრამ სხვათა გადმოცემით ასკვნის: „ამ ქვეყანაში ყველა მეფე იბადებოდა არჩევის ნიშნით მარჯვენა მხარზე. აქაური მეფენი წარმოსადგენი არიან, მამაცი მეზღვაურნი, საუცხოო მსროლელნი და გამბედავი

ლისის ციხე-სიმაგრეებს აღწერს და რატომაც იმპერიულ დაკვირვებას ახდენს: „ამ ციხე-სიმაგრეების ნაღობთ აფეთქება შეუძლებელია!“ თუმცა, თბილისის აბანოებით აღტაცებას ვერ ფარავს: „ეს თვით უფალი ღმერთის გაჩენილიაო...“

1673 წელს თბილისის ცნობილი ფრანგი მოგზაური ჟან შარდენი ეწვია. მაშინ სამთავროებად დაყოფილი საქართველო სპარსეთის მორჩილებაში იმყოფებოდა. ქალაქს განაგებდა ვახტანგ მეხუთე შაჰნავაზი. იქნებ ამიტომაც „ტფილისის სპარსეთის კონ-ერთი ულამაზესი ქალაქიაო, – გვაუწყებს შარდენი. სახლების უმრავლესობა აგებულია მტკვრის ნაპირზე, პირდაპირ კიდებზე. ქალაქს არტყია მშვენიერი ლამაზი კედლები.“

ჟან შარდენის ჩანაწერების მიხედვით, XVII საუკუნის თბილისის შეიძლება აღვადგინოთ. აღწერილი აქვს ქალაქის ციხე, ეკლესიები, ბაზრები, მოედნები, სასახლეები,

ფილა დასახლებული. გაცემულია იმითაც, რომ ტფილისში უცხოელთა იმ გვარის სიჭრელეა, რაც სხვაგან არ უნახავს. საუბრობს ქალაქის მოსახლეობის მრავალფეროვნებაზე.

დიდი პატივით მიუღია შაჰნავაზს სასახლეში ფრანგი მოგზაური, საპატივცემული ნაღობზე მიუწვევია...

ლრო გადოდა... თბილისის კარიბჭეს აწყდებოდა მტერიც და მოყვარეც... მოდიოდნენ ზოგნი დროებით და ზოგნიც სამუდამოდ. ის მგერჯერ გადაწვეს, მგერჯერაც ალაღვინეს. უკანასკნელად – 1990-1991 წლებში... ჩვენი თაობა მოეწრო თბილისელთა ხელით გადაშენარ თბილისს, შემდეგ პოსტსაბჭოთა პერიოდის პირველ წლებში, დიდი მიგრაციის დასაწყისში, თითქმის მილიონმა თბილისელმა დატოვა თავისი ქალაქი... როგორც ამბობდნენ, გაუსაძლისი ცხოვრების გამო...

„კვირადალს საკითხავში“ დღეს ერთ ქართველ გერმანელს, გენეზავთ გერმანელ ქართველს, მიუხედავად დაბადებულ მწერალსა და ფილოსოფოსს ბატონ გივი მარგველაშვილს წარმოვიდგენთ, გერმანელი მწერლის ლოთარ მიულერის წერილით.

მნიშვნელოვანია, რომ გივი მარგველაშვილი, გერმანიაში ცნობილი, გერმანულენოვანი მწერალი, ისევ აქ, თბილისში დაბრუნდა, ხადგან თვლის, რომ სწორედ ჩვენთან თბილისშია ის განთავსებული, რომელიც მას სასიცოცხლოდ და შემოქმედებისთვის სჭარდებოდა.

ჩვენ ბატონ გივის ჯერ კიდევ ბერლინში შევხვდით.

– რა ამბავია თბილისშიო – მრავალწლიანი განშორების შემდეგ სევდანარევი კითხულობდა ცნობილი, დისიდენტად მონათლული, მწერალი. ის საბჭოთა პერიოდში „ნევიგდნოვ“ ითვლებოდა, ხოლო შემდეგ, როცა მშობლიურ მიუხედავად თუ ბერლინს ეწვია, უსწრაფესად გამოიყა მრავალი წლის მანძილზე „უჯრის პატიმრებად“ ქცეული, თბილისში დაწერილი მისი წიგნები.

ოდესდაც უმბერტო ეკომ ემიგრანტებს „მშობლიური სიტყვების სივრცეიდან განდევნილნი“ უწოდა. როგორ გავივით გივი მარგველაშვილთან დაკავშირებული სიტყვათა შეთანხმება „შეტრი-ალეული ემიგრანტი“ და რომელია მისთვის „მშობლიური სიტყვების სივრცე“...

თუ რას ნიშნავს „შეტრიალეული ემიგრანტი“ და „თემატური სივრცელი“ ლოთარ მიულერის წერილიდან შევითვობთ, რომელიც მან გივი მარგველაშვილის წიგნის პრეზენტაციაზე გერმანულენოვანი აუდიტორიის წინაშე წაიკითხა.

(იპოქაბა შამოკვაშიძე)

თბილისში დაბრუნების საიდუმლო

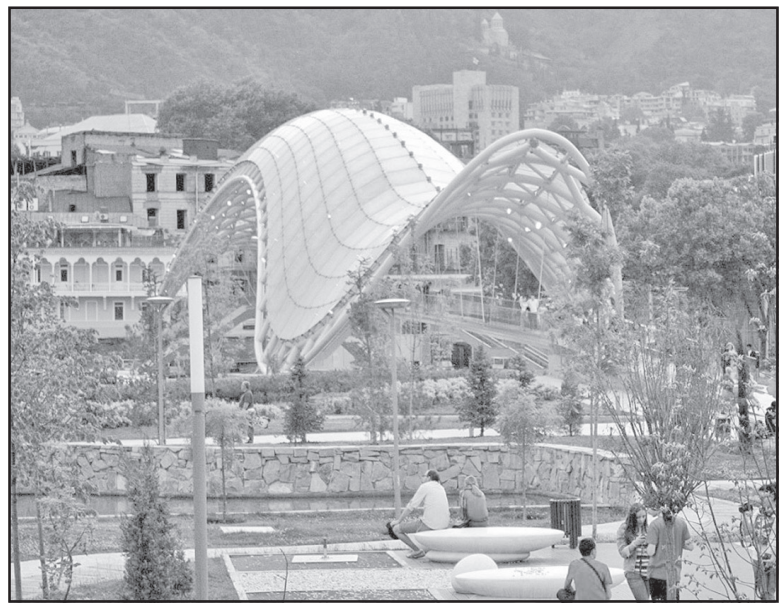
სადმი, დროთა განმავლობაში გერანი რამ შეიცვალა ისე, როგორც სამშობლოსადმი ფიზიკური და სულიერი მიჯაჭვულობა...

იყო დრო, პოეტი გრიგოლ ორბელიანი წერდა: „კაცს ყველგან შეუძლია წავიდეს, იაპონიაში, თუნდაც შევიცარიაში, თუნდ ინგლისში... მაგრამ ცხოვრებით კი მართო თბილისში უნდა იცხოვროს... აქ მტვერიც დიდია, სიხვეც ძალიანია, ჰაერში წამხდარია, მაგრამ თბილისში რაღაც სხვა რამ არის“...

მტვერი, სიხვეცა და „წამხდარი ჰაერი“ კვლავაც აქტუალურია, მაგრამ ის „სხვა რამ“ რაც ჩვენს ქალაქს შეუცვლელ ერთადერთობაც აქცევდა, გაქრობის გზაზე დამდგარი.

მიუხედავად იმისა, რომ უცხოურისადმი განსაკუთრებული პიეტეტი გვახასიათებდა და გვახასიათებს (გავიხსენოთ სიტყვა „საუცხოო“), ჩვენს ქვეყანაში ჩამოსული სტუმრები საუკუნეების მანძილზე, ზღაპრული მოგონებებით ბრუნდებოდნენ უკან. ისინი ყვე-ბოდნენ და წერდნენ აღმოსავლეთის უხვ და ულამაზეს ქალაქზე, რომელთა ბალებსა და წალკოტებში უმშვენიერესი ვარდები იშლებოდნენ, სადაც „ულამაზესი მამაკაცები და ქალები ცხოვრობდნენ“...

ვინ არ ჩამოსულა თბილისში („ტიფლის – ზაგრანიცა უმა“ – აღმოსდა რუს მწერალს ი.ტინიანოვს); რომელი ქვეყნის მცხოვრებთა ფეხთა მტვერი არ დასდებია თბი-

დილება ჩაუწერია და ჩვენთვის სახსოვრად დაუტოვებია...

ამულ ხასიმ იზნ საუკალი – მეთავე საუკუნის არაბი გეოგრაფი, სოვდაგარი, პირველი უცხოელია ვისი ჩანაწერებიც თბილისის შესახებ დღემდეა მოღწეული. „გზათა წიგნი“ ჰქვია მის ვრცელ თხზულებას.

ტიფლისი – ამბობს ავტორი ბაბელ-ამბავზე (დღევანდელ დარუბანდზე) უფრო პატარა ქალაქია, მაგრამ ძალიან მომხიბვლავია სიუხვით, სიმდიდრით, კეთილდღეობით. ერთმა კაცმა, რომელმაც აქ თავი იყიდა, მითხრა ერთი დღივებით 20 ლიტრზე მეტი ვიციდლო... ტფილისი ნაყოფიერი ქა-

მეომარნი ბრძოლაში“.

მეფრი რამ სმენია თურმე მარკო პოლოს თბილისის აბრეშუმსა და ოქრომკედლებს: „მეფრი მოდის აბრეშუმში, როთაც ოქრომკედლით ნაკეთ ქსოვილებს ამზადებენ“.

XV საუკუნის ვენეციელ დიპლომატ კონტალის უკვე მრავალჯერ გადატანილი თბილისი უნახავს და დანანებით წერს: „ეს ქალაქი წინათ განთქმული ყოფილა თავისი სილამაზით და ტერიტორიით, თუმცა, ის ადგილები, რომლებიც განადგურვებას გადაურჩნენ, ახლა საკმაოდ დასახლებულიაო“.

XVII საუკუნის რუსი მოგზაური, სოვდაგარი ვასილ გაგარა თბი-

დუქნები, ბაღები, ქარვასლები, თბილისის ყოფა-ცხოვრება... „ქართველები თავიანთი ხასიათით თავნება და მუდამ რაღაცით გატაცებული ხალხია. მათ გულში ჯერ კიდევ დევის თავისუფლების ცეცხლი... სწორედ ამიტომ ვერ გადავინ, სპარსელები მიმართონ უკიდურეს ზომებს და მათ თავისუფლებას აძლევენ რელიგიის არჩევაში, ყოველგვარი რელიგიური წესის შესრულებაში. მათი ყველა ეკლესიის სამრევლოზე აღმართულია ჯვარი, კიდეა მრავალი ბარი და მათი ხმა ყველგან გაისმის... სხვა ხორცთან ერთად, ყიდიან ღორის ხორცსაც, ხოლო ღვინო ყოველ ფეხის ნაბიჯზე იყიდება“.

შარდენი აღტაცებულია ქართველ მეფეთა სასახლის სიმდიდრით, სილამაზით და კეთილდღეობით: „მთავრის სასახლე ერთერთი დამამშვენებელია თბილისისა. მასში დიდი დარბაზებია, რომლებიც მტკვარსა და სასახლის დიდ ბაღებს გადაჰყურებენ.“

„ქართველთა ტომი უმშვენიერესია აღმოსავლეთში და შემოდლია ვთქვა მრავალ ქვეყანაზეცო“ – დასძენს და შემდეგ და ისევ აგრძელებს შარდენი: „ახლა ნახეთ საჭინბოები, ფრინველისა და ძაღლების სადგომებიც საუკეთესოა, როგორის ნახვაც კი შეიძლება... საზაბიერონი, საუცხო ბაღები, რომლებიც ჩრდილსა და სივრცის იძლევიან. მისივე სიტყვების თანახმად, თბილისი მჭიდროდ ყო-

„მე წიგნის პერსონაჟი ვარ. ეს იმას ნიშნავს, რომ წიგნი ვცხოვრობ და მხოლოდ წიგნის ორ ყდას შორის გამომწყვდეულს შემძლია არსებობა. ტელეფონის ნომრის ნაცვლად წიგნის გვერდის ნომერი გამაჩნია“. ასე იწყება მინი მარგველაშვილის რომანი „მუსალი“, რომელიც 1991 წელს გამოსცა გამომცემლობა „ინფორმა“, მაინის ფრანკფურტ-ლაიფციგში.

ნამდვილად მოხიბლავი აზრი იქნებოდა, მთავარ გმირთან ერთად გავყოლოდით მისი წიგნის გვერდებზე მიმავალ გზას. წიგნის სამყაროში მუცალს ორთაბრძოლა, ნაღარევი სიკვდილი და, შესაბამისად, მხოლოდ ხანმოკლე სიცოცხლე უყენია; კაცი იფიქრებდა, გვერდის ერთ ან ორნიშნა ნომრს არ გადასცემდა, მაგრამ ის, ვინც ასე იფიქრებს, შეცდება. ჩვენი გმირი 463-ე გვერდამდე აღწევს და თუ იმის ახსნა გვინდა, ეს როგორ ხდება, გვერდს ვერ აუვლით წიგნის სამყაროთა შესახებ მეცნიერების ზოგიერთი აქსიომის მიწვევებს მივნივ, რომლებიც მკითხველთა თავებს და წიგნის სამყაროს პერსონაჟებს შორის მიმართებას განმარტავს; არც იმ კანონების სხელება ვაჩვენებ, რომელთაც წიგნის კონსტრუქციის მუცალის სიმბრისული მოგზაურობა ექვემდებარება და რომელთა თანახმადაც მის სამყაროს წიგნის კამარა შემოსაზღვრავს...

როგორც უკვე ვთქვით, სასიამოვნო იქნებოდა, დღევანდელი საღამო ამ სამყაროში და ამ ცის ქვეშ გავგვტარებინა, მაგრამ მაშინ შეიძლება ავტორი მხედველობის არქონად გამოგვჩვენოდა, ეს კი კარგი არ იქნებოდა, რადგან მისასალმებელ სიტყვაში, თუკი ვინმე უნდა იყო ყურადღების ცენტრში, ეს სწორედ ავტორია.

ამიტომ სხვანაირად მოვიცქნეთ და მუცალს იმ ადგილას დავემშვიდობოთ – წიგნის მე-8 გვერდზე სადაც იგი, ტყვიით განგმირული, მიწაზე ეცემა: „მიქნალი მგერიტო წიგნს და რეალურ სამყაროს ვედარ ადვილვამ, თვალთ მიმხედვდება და თემატურად ვვკვდები. ერთადერთი, რაც იმეგვინებდა თან მიმაქვს, რეალური მშობი, ან ნათურის ხელოვნური შუქით განათებული მკითხველის ძალზე მუნდოვანი სახე, რომელიც გადაშლილ წიგნს უზარმაზარი მთავარესავით დანათის“. წარმოვიდგინოთ, რომ ეს მკითხველი ჩვენ ვართ. იმიტომ, რომ მუცალს თვალში მხოლოდ მაშინ შეიძლება ჩაუქრეს, თუ ჩვენი მკითხველი, თვალში ამას დაინახავს. ხოლო იმ ცის ნაწილი, რომლიდანაც ჩვენ მას დავსვებით, წიგნის სატიტულო გვერდია, რომელზეც ზემოთ წერია: „გივი მარგველაშვილი“, ოდნავ ქვემოთ სქალად: „მუცალი“, და ქვეშ მინაწერი: „ქართული რომანი“. სულ ქვემოთ – მხოლოდ გამომცემლობის დასახელება, სხვა არაფერი. სწორედ ამ არაფრით მინდა, დავიწყო. რადგან ეს ნიშნავს, რომ უდავოდ ქართული გვარის მქონე ავტორის ეს ქართული რომანი არაა ქართულიდან თარგმნილი. იგი გერმანულადაა დაწერილი. ამით ჩვენი წერილის სათაურს მივღებთ, რომლის განმარტებაცაა თავად ეს სიტყვა. ეს სათაურია: „შეტრიალებული ემიგრანტი და მისი მრიმბორიუმი“. გივი მარგველაშვილის ნებისმიერი წიგნის სუპერის ჩანაუკვებ ამოვიკითხავთ, რომ იგი 1927 წელს დაიბადა ბერლინში, ქართველ ემიგრანტთა ოჯახში. მისმა მამამ წიგნი 1921 წელს, საბჭოთა ანექსიის შემდეგ, სტამბულის გავლით დატოვეს თავიანთი სამშობლო. მშობლებისგან განსხვავებით, მათი ვაჟი, ერთი გადაწყვეტილი ნიშნის მიხედვით, არ იყო გადასახლებაში მყოფი ქართველი. ვინც ყურადღებით წაკითხავს „კაპიტანი ვაკუისი“ პირველი ტომის იმ ნაწილს, სადაც ავტორი აღწერს თავის სიყრმეს გერმანიაში, რომელიც 1933 წლიდან ნაციონალ-სოციალისტური გერმანია ვახდის. არ გამოეპარება ის ლინგვისტური სადგმარკაციო ხაზი, რომელიც ავტორის მშობლების სახელს, ემიგრანტ ოპოზიციონერთა ამ შტამ-ბინას, ორ ნაწილად მყოფს. ვაჟის დედაცაა დედა-მისის ენა კი არა, გერმანულია: როცა მამასთან შეჯახება მოსდის, ერთი-ორი დამახასიათებელი სალანძღავი სიტყვის გარდა, არ ესმის, რას უყვირიან. და თუკი მამას, რომელიც, უმეტესად, ემიგრანტთა წრეში ტრიალებს და სტატიკის სტატიკაზე წერს ძველი კოლხეთის, ილია ჭავჭავაძის, აკაკი წერეთლის, შოთა რუსთაველისა თუ ვეფხისტყაოსნის შესახებ გერმანული სინტაქსი, თუ გერმანული ლექსიკონი თანდათან სულ უფრო ავიწყდება, შვილის ოთახი გერმანულენოვანი ანკლავია, რომლიდანაც ქართული ჩიხით გახილულა კარნავალი და როს თუ შეიძლება გერმანულ თანაკლასელებზე შთაბეჭდილების მოსახდენად, ხოლო თავად ოთახი გამოქვდილია ტარზანით, მენი გუდმენით და ნათარგმნი ამერკული წიგნებით.

„კოლხეთი, იმერია და ალბანეთი ძველი წელთაღრიცხვით I საუკუნეში, სტრამონის გათვალისწინებით“ – ესაა მამის სადისერტაციო ნაშრომის სათაური, რომელიც მან პალეოიტენგერის ფრიდრიხის უნივერსიტეტის ფილოსოფიის ფაკულტეტზე წარადგინა 1914 წელს. მამისეული საქართველოს და მისი მომცველი ანტიკური სამყაროს შესახებ შვილი მამის დისერტაციის და სხვა ნაშრომებში გერმანულად კითხულობს; ამ ძველი სამყაროს შორეული ექო ფონად ვასდებს „კაპიტანი ვაკუისი“ ორ ძალიან ლამაზ თავს, სადაც აღწერილია, როგორ შეუერთდა ვაჟი „Swing Jugend“-ს შუაგულ ნაციონალ-სოციალისტურ ბერლინში. მწერალი გივი მარგველაშვილი მამისის შემრუნებული პერსონაჟია. ამ ამბავს იგი „კაპიტანი ვაკუისი“ მეორე ტომში აღწერს. იმას, რასაც ის მოგვითხრობს, გადაუჭარბებლად შეიძლება ცხოვრებისეული კატასტროფა ეწოდოს. ომი დამთავრდა. ვაჟი ამერიკელთა შტამში მიდის, რათა მათ თავისი სამსახური შესთავაზოს; მაგრამ 1946 წელს მას მამასთან ერთად საბჭოთა საიდუმლო სამსახური, იტაცებს და ბერლინის აღმოსავლეთ სექტორში გადასვას. მამას იგი დაკოხვის შემდეგ ვედარ ნახავს. მას დახვრტენ, შვილი კი იხულებით გადაწყვეთ საქართველოში. რომანის იმ პასაჟებში, სადაც ეს ამბავია მოყოლილი, საკვანძო სიტყვაა „შეტრიალებული ემიგრანტია“. პოლიტიკუ-

რი თვალსაზრისით, გმირი სტალინური საბჭოთა კავშირის პროვინციაში ხვდება; ენობრივი თვალსაზრისით – მამის სამყაროში, რომლის ენაზეც მხოლოდ არასრულყოფილად ფლობს და რომელშიც მის დედაენას, გერმანულს, გადაგვირება ემუქრება. საფრთხე, რომლის წინაშეც კაპიტანი ვაკუიშ შეტრიალებული ემიგრაციის გამო დგება, ერთი ცნებით აღიწერება: ენის დაკარგვა: „რადგან Homo sapiens-ის ცხოვრება, ძირითადად, საკუთარი თავის გამობნებაში მდგომარეობს, ამ მხრივ ყველაზე ცუდ მდგომარეობაში შეტრიალებული ემიგრანტია, დედაენადაკარგული, ყველა სახლიდან აშოლოტურ უსიტყვობაში გამოსროლილი კაპიტანი“.

მწერალ გივი მარგველაშვილის დაბადების ვარსკვლავები ისე განლაგდა, რომ მან, როგორც გერმანულენოვანმა ავტორმა, საბჭოთა კავშირში ენის დაკარგვის საშიშროებას, მართალია, თავი დააღწია, მაგრამ დიდი ხნის განმავლობაში საზოგადოებისთვის, როგორც მწერალი, უცნობი რჩებოდა. „შეტრიალებული ემიგრაციის“ ერთ-ერთი თვისება ის იყო, რომ მის შესახებ რაიმეს გამოქვეყნება წარმოუდგენელი იყო. მარგველაშვილი მხოლოდ „უკრისთვის“ წერდა. ამას, ერთი მხრივ, ის შედეგი მოჰყვა, რომ 1989-90

წიგნს მეტი მკითხველი ჰყოლოდა, რომლებიც კაპიტანი ვაკუისს, რომელიც გივი მარგველაშვილის საკუთარი ისტორიაა, ისევე დამატებლად ვაიცოცხლებდნენ, როგორც რაინსბერგის ქალაქის მწერალი ტუხოლსკის „რაინსბერგის“ პერსონაჟებს.

კაპიტანი ვაკუისის და მისი ცხოვრების იმ აღწერიდან, რომელიც მე წარმოვიდგინეთ, მსმენელს შეიძლება ისეთი შთაბეჭდილება დარჩეს, თითქოს მასზე დაწერილ ორივე წიგნი გერმანიაში გატარებული ისყრმის და 1945 წლის შემდეგ შეტრიალებული ემიგრაციის ამბავი ჩვეულებრივი ისტორიის ნიშნად მოყოლილი, მაგრამ საკმარისია, ორივე წიგნის ქვესათაურს დახედოთ, რათა მიხვდეთ, რომ ეს ასე არაა: „In Deuxiland და Sachsenhausen“. – 1927-1947 წლების გერმანიის შესახებ დაწერილი ისტორიული მთხრობებისთვის ასეთი სათაურები შეუსაბამია, თითქოს კაპიტანი საბავშვო ოთახში უწესრიგოდ მიმობნეული სიტყვებისგან შეაწეზო. მაგრამ ეს სათაურები მარგველაშვილმა თავისი ბერლინური ბინის საბავშვო ოთახში კი არა, თბილისში, თავის სამუშაო ოთახში იმოვნა, უფრო ზუსტად რომ ვთქვათ, საბჭოთა კავშირში გერმანულ ენაზე მწერალი ავტორის საწერი მაგიდის უკრამი. ისეთი შთაბეჭდილება რჩება, თითქმის მან თავისი, საბჭოთა კავშირის მიმართ არცთუ მთლად კეთილგანწყობილი, ბიოგრაფია დაიწერა, რათა რუსი ან ქართველი ცენზორის თვალსაზრისით გერმანულ ტექსტს ისტორიული პროტაგონისტების სახელები მაშინვე არ გამოეცნო. თავის წიგნში „კანტაქტი“ მარგველაშვილმა თავად განმარტა ეს პროცედურა „კაპიტანი ვაკუისის“ იმ პასაჟის თვით კომენტარში, რომელიც ბერლინის საბჭოთა სექტორის სამხედრო ციხის დაკოხვისთვის საკანში მამასთან ერთად გატარებულ უკანასკნელ დამსჯელობებს ეძღვნება. იგი განმარტავს, რატომ ქვია „კაპიტანი ვაკუისი“ საქართველოს Kolchis („კოლხისი“), ხოლო საბჭოთა რუსეთს – Kolchos (კოლხოზი), რომ ახალგაზრდობის საყვარელი მუსიკის, ჯაზის პატივსაცემად, დასავლეთის ქვეყნებს „Dixielander“ ქვია, ხოლო დოიჩლანდს, შესაბამისად, „დოიქლიენდი“ რომ სახლის მამას მამასახლისი ქვია, რომ მამასახლისი-სიმუსი სტალინია, ხოლო ექსპრესსახლისი-სიმუსი – გერმანიაში ქართული სათვისტომის თავმჯდომარე, ანუ კაპიტანი მამა, თავად კაპიტანს კი კაპიტანი იმტომ დაარქვა, „რომ მამის ვაჭაზებული ახალგაზრდობის პატარა ჯგუფის თავკაცად მომქონდა თავი, ხოლო ეს სიტყვა capit-იდან (ლათინურად „თავი“) მოდის და, შესაბამისად, იუმორისტულად ავსებს და ამავე დროს უპირისპირდება ტერმინებს „მამასახლისი-სიმუსი“ და „ექსპრესსახლისი-სიმუსი“. წიგნი არის ქვეყნები და ენები, თავიანთი მკვიდრი მოსახლეობით, იდეოლოგიებითა და ცხოვრების სტილით, ხოლო Wartburg-ები ემიგრანტთა საცხოვრებლებია. არც პირველთა, არც მეორეთა კანონებისთვის თავის დაღწევა მათი მაცხოვრებლებისთვის ადვილი არაა: „ვინც დიდხანს იცხოვრავა Wartburg-ში ან იქ დაიბადა, სახლს კარგად ვედასსოდეს მოერგება და პირიქით“.

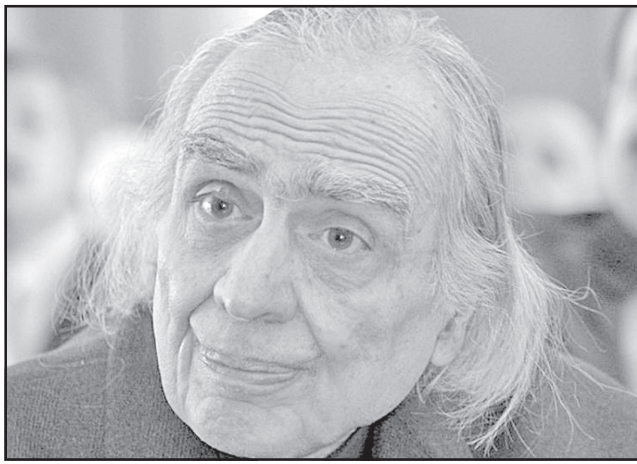
ნეტავი ამ „სიმბოლურ ბრიმბორიუმზე“ უარის თქმით, რომელიც საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ აუცილებელი ისედაც აღარ იყო, „კაპიტანი ვაკუისი“ გერმანულ საზოგადოებაში მეტ მკითხველს თუ მოიზიდავდა, – ეკითხება თავის თავს გივი მარგველაშვილი თავის წიგნში „კანტაქტი“. ნეტავი ამით თუ შეიძლება მკითხველთა ქრონის შეჩერება, რომელიც კაპიტანი ვაკუისის სამყაროს განადგურებით ემუქრება და რომლის წინააღმდეგაც დაწერა გივი მარგველაშვილმა ახლახანს გამოქვეყნებული „ვაქცივის ესთეტიკის ნოველა!“ პასუხს იძლევა წიგნის ერთ-ერთი თავი, რომელიც უარყოფილია კოდირების თეორიით. ავტორი თვლის, რომ ქვეყნების, ისტორიული ეფიგურების და ადგილების სახელებით თამაში არა დროითი ისტორიის კოდონების, არამედ პირიქით, კაპიტანი ვაკუისის მსოფლხედვის დეკოდირების საშუალებაა, რომელსაც დასავლეთი იმტომ იზიდავს, რომ ის მისთვის დიქსიონარის ქვეყანაა და რომელსაც ისეთ გერმანიაში უნდა ცხოვრება, რომელსაც სახელი „დოიქლიენდი“ მოუხდებოდა. თუკი ვინმეს აინტერესებს, რამდენად აქტუალურია ახალგაზრდა კაპიტანი ვაკუისის მსოფლხედვა უკვე ხნიერი გივი მარგველაშვილისთვის, ვერჩევთ, ჩიხობის 2010 წელს დაწერილი მისი პატარა ნაწარმოები „კედლის გაზეთის გაოცებული მკითხველი“, სადაც იგი არა მარტო თანამედროვე ბერლინის გრაფიკის ტექსტებს არჩევს და კომენტარს უკეთებს, არამედ ერთ-ერთი გრაფიკის ტექსტთან დაკავშირებით („მხოლოდ მუსიკა გვიშვიტის“) საბჭოთა კავშირის დანგრევამი როკის, პოპის და ჯაზის როლებზე საუბრობს.

დავზრუნდეთ პირად ლექსიკონს, რომელიც ესოდენ დამახასიათებელია გივი მარგველაშვილის შემოქმედებისთვის. საქმე ისაა, რომ, როცა იმის მაგალითები მოგვყავდა, თუ როგორ ახდენს იგი ენობრივი თამაშის მეშვეობით ისტორიის გარდაქმნას, ამით მისი ენის მხოლოდ ერთ ფენას შევხვით, მეორე არანაკლებ მნიშვნელოვანი ფენა სათავეს მოცე საუკუნის ფილოსოფიურ ვოკაბულარში, ნიკოლაი შარტმანის, ედმუნდ ჰესლერის ან მარტინ ჰაიდელერის შრომებში იღებს, სადაც ქვეყნად არსებობის, და ზოგადად არსებობის შესაძლებლობებში ფაქტები ონტოლოგიური განსხვავების მეშვეობითაა გახსნილი.

ცნებათა ამ რეზერვუარიდან საზრდოობს მარგველაშვილი, როცა თავის ნაწერებში ისევე და ისევე „ადამიანის ონტოტექსტულურ კონსტიტუციას“ დასტრიალებს და მის „ონტოკონტექსტოლოგიურ“ განმარტებას ცდილობს. ფილოსოფიურ ტერმინებს იგი ისევე ხმარობს ენობრივი თამაშის მასალად, როგორც ისტორიულ ვნებებსა და სახელებს.

ლოთარ მიულერი

შეტრიალებული ემიგრანტი

წლებში, როცა საბჭოთა კავშირი დაიშალა და მარგველაშვილი ბერლინში დაბრუნდა, მისი რამდენიმე წიგნი ერთი მეორეს მიყოლებით ერთმანებ გამოიყვა. მაგრამ ახავე დროს, მის შემოქმედებაში გაჩნდა შტრინი, რომელიც მას დღემდე თან სდევს: ხელნაწერსა და დამბეჭდილ წიგნს შორის არსებული ზღურბლის ძალიან მძაფრი შეგრძნება. ეს შეგრძნება გაიკვლია მეთა, ვიდრე ყველასთვის ცნობილი აზრი, რომ ლიტერატურა, თუკი მას სერიოზულად ვევიდებით, ხელნაწერის დონეზე არ უნდა გაჩერდეს. მას თან ახლავს იმის შიში, რომ ლიტერატურა, თუნდაც მოახერხოს და პუბლიკაციის ზღურბლს გადაიჭლოს, შეიძლება ყოველ წამს ისე დაუბეჭდავი მდგომარეობის განსაწმენდელში ჩაიძიროს, – რავინდ მყარაც არ უნდა იყოს მისი ყდა და რავინდ დახვეწილი – მისი ასოების ანაწყოები. მკითხველის თავის გარეშე, რომელმაც როგორც დასაწყისი ენახეთ, მომავლადი მუცალი მკვდრეთით აღადგინა, ამ მთავრის გარეშე, რომელიც გაშლილ წიგნს დასცქერის, მასში ყველა პერსონაჟი ან რადიკალი იქცევა და ლიტერატურული საშუალებებით მასში შექმნილი სამყარო დატანება და გაუდაბურდება. გივი მარგველაშვილის შემოქმედებას სამყაროს დაკარგვის ეს საშიშროება ისეთივე დამლად ატყვია, როგორც ენის დაკარგვისა. მკითხველი მისი დღესასწაულსა და საზრუნავიც. მკითხველი, რომელიც წიგნში იხედება და მას აცოცხლებს და მკითხველი, რომელიც წიგნს მიატოვებს და ამით ისე დაუბეჭდავობის განსაწმენდელში დაბრუნებით ემუქრება – ეს ორი ეფიგურა ცენტრალურია მის შემოქმედებაში. თავის წიგნში „კანტაქტი“, რომელიც 2009 წელს გამოვიდა, ქვესათაურით „ქალაქის მწერლის კითხვით-ცხოვრებისეული გამოცდილებიდან“ ვამბობთ რომ ეს ნაწარმოები თავის დაბადებას გივი მარგველაშვილის რაინსბერგში ქალაქის მწერლად ყოფნას უმადლის და მარგველაშვილი მასში თვითონაა ის მკითხველი, რომლის თავივე წიგნის გადაშლილ გვერდებს დასცქერის. იგი არა მხოლოდ დასცქერის ტუხოლსკის წარმატებულ წიგნს „რაინსტრეი. სურათებიანი წიგნი შეყვარებულთათვის“, არამედ კონტაქტში შედის პროტაგონისტთან – კლერთან და ვოლფგანგთან, მათთან ერთად იკვლევს ფრიდრიხ დიდის ძმის, პრინც ჰაინრიხის სამყაროს, ერთმანეთში ურევს მკითხველის და ქალაქის მწერლის როლს და ცხოვრებას. მაგრამ საქმე ამით არ მთავრდება. წიგნი კაპიტანი ვაკუისის არჩოლიც დაიარება, იმიტომ, რომ „უკრის“ ხელნაწერიდან გერმანიაში გამოცემულ წიგნად გადატყვევის შემდეგ, მას ისე კარგად არ ჩაუვიდა საქმე, როგორც იმედოვნებდა. გულწრფელად რომ ვთქვათ, ცუდი არ იქნებოდა, ამ

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

რაში ვერ დაარწმუნა ამერიკის ელჩმა ნატოს პარტნიორები 2008 წლის აგვისტოში? რატომ ამოიღეს „უკრაინის თავისუფლების მხარდამჭერი აქტივანი“ აბზაცი, რომელიც უკრაინას, საქართველოს და მოლდოვას ამერიკის ნატოს არანევრი მთავარი მოკავშირის (MNNA) სტატუსს ანიჭებდა?

კურტ ვოლკერი ნატოში შეერთებული შტატების ელჩად რამდენიმე დღის დანიშნული იყო, როცა 2008 წლის აგვისტოს ომი დაიწყო. ამჟამად მაკეინის ინსტიტუტის პრეზიდენტი „ამერიკის ხმასთან“ ექსკლუზიურ ინტერვიუში უკრაინის მიერ ნატოსკენ გადადგმულ ნაბიჯებს აფასებს და საუბარში პარალელურს საქართველოსთანაც ავლენს.

უკრაინამ 23 დეკემბერს ნაბიჯი ნატოში განკვერვის მიმართულებით გადადგა. პარლამენტმა გააუქმა კანონი კიევის ნეიტრალური, ბლოკგარეშე ქვეყნის სტატუსის შესახებ, რომელიც 2010 წელს რუსეთის ზენოლით დამტკიცდა. უკრაინის პრეზიდენტი პეტრო პო-

დის ამიტომ, რუსეთთან მშვიდი ურთიერთობის შესანარჩუნებლად ამგვარი ლექსიკისთვის თავის არიდება ამის ერთ-ერთი მიზეზი უნდა იყოს... ისეთი ხალხიც არსებობს, ვინც ამტკიცებს, რომ ამ ქვეყნების მხრიდან თავდაცვის მცდელობაც კი რუსეთის პროვოცირების საბაბია. ისევე როგორც საქართველო ცდილობდა თავის დაცვას 2008 წელს, როცა მასზე იერიში რუსეთმა მიიტანა“ – ამბობს ის.

აქედან გამომდინარე, ჩრდილო-ატლანტიკური ბლოკის „სურვილია, თავი აარიდოს იმ არასწორი იმედის გაჩენას, თითქოს რუსეთის თავდასხმის შემთხვევაში ამერიკის შეერთებული შტატები, ან ევროპა ამ ქვეყნების დასაცავად გაეშურება“. ვოლკერი ასეთ არგუმენტაციასაც არასწორად და „საკმაოდ შეცდომაში შემყვან მტკიცებად“ მიიჩნევს, თუმცა, ამის მიუხედავად ამბობს, რომ ეს გავრცელებული აზრია.

„ამერიკის ხმა“ დაინტერესდა, თუ რა რეაქცია ჰქონდათ უშუალოდ ნატოს ელჩებს 2008 წლის აგვისტოში, როცა რუსეთი საქართველოს ტერიტორიაზე ლიად შეიჭრა. ამასთან, სამხრეთ ოსეთში განვითარებული საომარი ქმედებების ფონზე რა იყო ამერიკის ელჩისთვის ყველაზე დიდი გამოწვევა?

„ყველაზე დიდი გამოწვევა, მაქსიმალური გულწრფელობით გეტყვი, იყო ის, რომ კონსენსუსის აუცილებლობიდან გამომდინარე, უნდა როგორმე დაგვერწმუნებინა ნატოს დანარჩენი მოკავშირეებიც, რომ ეს ყოველივე ნატოს პრობლემა იყო... რუსეთი როცა საქართველოში შეიჭრა, ეს ნატოში ჩემი სამსახურის ერთ-ერთი პირველი დღე იყო. მე შევთავაზე ალიანსს, განცხადება გაეკეთებინა. ეს უნდა ყოფილიყო ჩრდილო-ატლანტიკური საბჭოს განცხადება, რომელიც ამბობს, რომ ჩვენ სასწრაფოდ გვჭირდება შეთანხმება ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ; რომ ორივე მხარემ უკან დაიხიოს იმ პოზიციებზე, რომელსაც ისინი 6 აგვისტოს იკავებდნენ და რომ კრიზისის გადარწმუნებისთვის სასწრაფოდ უნდა იქნას მიღებული პოლიტიკური გადაწყვეტილება, რომელიც ევროკავშირის ლიდერების მცდელობასთან თანხმობაშია. ვერაფრით მივალწინ თანხმობას ნატოს დანარჩენი მოკავშირეებისგან თუნდაც ამგვარი ერთობლივი განცხადების გაკეთებაზე. მოისმენდით ასეთ აზრებსაც: „ჩვენ არ გავსურს სიტუაციის მილიტარიზება“. და ეს მაშინ, როცა რუსეთი საქართველოს ტერიტორიაზე უკვე სამხედრო ძალებს იყენებდა. ასეთ დროს ჩვენი განცხადების სიტყვები თურმე მილიტარიზების ნიშანი იქნებოდა...“ – იგონებს კურტ ვოლკერი.

უკრაინის შანსები ნატოში და საქართველო

რო შენვო აცხადებს, რომ ის ქვეყნის ჩრდილო-ატლანტიკურ ალიანსში განკვერვას შეეცდება.

კურტ ვოლკერი უკრაინის მიერ გადადგმული ამ ნაბიჯის მნიშვნელობაზე საუბრობს და ამბობს, რომ მას უფრო განმარტებითი ხასიათი აქვს და უშუალო გავლენას ევროპის უსაფრთხოების ლანდშაფტზე ვერაფერობით ვერ მოახდენს. კიევმა კიდეც ერთხელ დააზუსტა, რომ „უკრაინელებს საკუთარი ხედვა აქვთ; მათ შეუძლიათ არჩევანის გაკეთება და მათ აქვთ სურვილი „გამოსახტონ ის. ჩვენ ყველა ვალდებული ვართ, მათ მოვუსმინოთ და გავიგოთ, რომ ის, რაც უკრაინას რუსეთის ხელით დაემართა, ვგულისხმობ თავდასხმას, ანექსიას და ოკუპაციას, ეს უკრაინის სურვილით და ნებით არ მომხდარა“ – აღნიშნავს ვოლკერი.

მისი თქმით, ბუნებრივია, რომ ქვეყანა, რომლის ტერიტორიის ერთი ნაწილი ხელყოფილი და ოკუპირებულია, ნაწილი კი მიტაცებული, თავდაცვით ალიანსში შესვლას ცდილობს, რათა საკუთარი ტერიტორია, სუვერენიტეტი და ხალხი დაიცვას. 303 ხმა 8-ის წინააღმდეგ ძალზე „შთამბეჭდავი პასუხია რუსეთის მცდელობაზე, თავს მოახვიოს უკრაინას საკუთარი ნება“. თუმცა, ამერიკის ყოფილი ელჩი ნატოში იმასაც ამბობს, რომ ვერაფერობით ვერაფერ იტყვის, რომ უკრაინა ნატოში განკვერვისთვის მზადაა.

„იმისათვის, რომ ქვეყანა ნატოში მართლაც განკვერდეს, აუცილებელია თვითონ ნატოს წევრი ქვეყნების კონსენსუსიც მისი მოწვევის შესახებ. ამასთან ქვეყანა უნდა აკმაყოფილებდეს წევრობის იმ სტანდარტებს, რომელიც დიდი ხნის წინათ არის დამკვიდრებული, როცა ესა თუ ის სახელმწიფო განკვერდა. მათ შორის არის: დემოკრატია, საბაზრო ეკონომიკა, უსაფრთხოების ძალების ფუნქციონალური თავსებადობა, არმიის სამოქალაქო კონტროლი, მებრძოლებთან კარგი ურთიერთობა, ზოგადად ევროპის უსაფრთხოებაში შეტანილი წვლილი და ასე შემდეგ... თუმცა, იანუკოვიჩის დროს რუსეთის ზენოლით მიღებული ბლოკაჟრეშე სტატუსის მოხსნა, თავისთავად, სწორი მიმართულებით გადადგმული ნაბიჯია. ეს არის სიგნალი, რომელიც ადასტურებს უკრაინელი ხალხის ნებას, რომელსაც სურს, რომ ევროპის ნაწილი რეალურად გახდეს“.

უკრაინის პარლამენტის გადაწყვეტილებამდე რამდენიმე დღით ადრე ამერიკის შეერთებული შტატებში პრეზიდენტი ობამას ხელმოწერით კანონის ძალაში იქონია „უკრაინის თავისუფლების მხარდამჭერი აქტივანი“. ხელმოწერამდე კანონპროექტიდან ამოიღეს აბზაცი, რომელიც უკრაინას, საქართველოს და მოლდოვას ამერიკის ნატოს არანევრი მთავარი მოკავშირის (MNNA) სტატუსს ანიჭებდა. ვოლკერი ამ ნაბიჯის გამომწვევ მიზეზებს საუბრობს და ამბობს, რომ ძალზე სამწუხაროა, რომ ევროპაში და ამერიკაშიც „არის ხალხი, ვისაც სჯერა, რომ ის ქვეყნები, რომლებიც საკუთარ არჩევანს აკეთებენ უსაფრთხოების ურთიერთობებთან დაკავშირებით, როგორცაა რუსეთის პროვოცირებას ახდენენ“. ამგვარ არგუმენტაციას ამერიკის ყოფილი ელჩი ნატოში „აბსოლუტურად მიუღებლად“ მიიჩნევს.

„ისინი ამტკიცებენ, რომ ნატოს არანევრი მთავარი მოკავშირის სტატუსის მინიჭება თავისთავად რუსეთის პროვოცირება იქნება, რამაც შესაძლოა რუსეთის მხრიდან შესაბამისი რეაქცია გამოიწვიოს. მაგალითად, თავს დაესხას ამ ქვეყნებს, რაც ჩვენს ინტერესებში არ შე-

დედამისი ზურბა

ყაზახეთში მაასრი ექსპერიმენტი გაიმართა განსაზღვრული განვითარების კავშირში

ბავშვი დიდი ხნით დატოვებს მჯდომარე ალბატის ერთ-ერთი ყველაზე მრავალრიცხოვანი რაიონის ავტობუსის გაჩერებაზე, იგი იყო ზედა ტანსაცმლის გარეშე, რათა გამოერკვიათ, თუ რა რეაგირებას მოახდენდნენ ამაზე მთავალი ადამიანები. თანაგრძობის დონის ამგვარი გამოცდის ანალოგიური ხერხი გამოიყენეს ნორვეგიასა და რუსეთშიც.

მეჩველი, რომელმაც გარისკა, ენარმოებიანა მოლაპარაკება კუბინთან პირისპირ სანსტამოს მომართ, „დი ბაივის“ ვერსიით წლის აღმდინი განსა

ბრიტანეთის გაზეთმა მაღალი შეფასება მისცა გერმანიის კანცლერის როლს დასავლეთსა და აღმოსავლეთს შორის დიპლომატიის აგებაში იმ მომენტში, როდესაც გეოპოლიტიკურმა კრიზისმა ცივი ომის შემდეგ ყველაზე სახიფათო წერტილს მიაღწია.

მსოფლიო იხსენებს 2004 წლის კატანტროფული ცუნამის მსხვირკლს

ზუსტად ათი წლის წინათ ინდოეთის ოკეანეში სუმატრის სანაპიროზე მიწისძვრის შემდეგ წარმოიქმნა 30-მეტრიანი ტალღები, რომლებიც თავს დაატყდნენ ინდონეზიის, ტაილანდის, ინდოეთისა და შრი-ლანკის სანაპიროებს. ცუნამმა 300 ათასი კაცის სიცოცხლე შეინარა და გამოიწვია კოლოსალური ნგრევები.

ბრიტანელთა უმრავლესობამ პირველად გამოთქვა აზრი ქვეყნის ევროკავშირის განმსვლის მხარდასაჭერად

ამან დიდი ბრიტანეთი გახადა დასავლეთ ევროპაში ჯერჯერობით პირველი და ერთადერთი ქვეყანა, რომელსაც სურს, დატოვოს ევროკავშირი. გამოკითხვამ, რომელიც 12 ქვეყანაში მოეწყო, აჩვენა, რომ განსაკუთრებით ძლიერ სურს, დარჩნენ ევროკავშირში საბერძნეთის მოსახლეობას.

შინ როგორ ხელავს!

ინფლაცია ახალი ციკლი საქართველოს ევროკავშირში განვითარების დასაწყისში. როგორც იქნა, საქართველოს ელჩის ვეროკავშირის ასოციირებული წევრია.

ამ მოვლენას დადებითად აფასებენ როგორც „ოცნებელები“, ისე „ნაციონალები“, სხვებიც, ვინც პარლამენტარულ „მოღვაწეობას“ პარლამენტში მყოფი პარტიები ასოციირებულ წევრად გახდომას საკუთარ შრომასა და მარიფათს უკავშირებენ და იშვიათად ისხნებენ ბრიუსელს, რომელმაც შვა „აღმოსავლეთის პარტნიორობის“ პროექტი.

პროექტის ერთ-ერთი მთავარი ავტორი პოლონეთი იყო. პროექტის მიზანი – მარტივი და გამჭვირვალე – რუსეთის ორბიტიდან ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკების გამოყვანა და მათი ევროკავშირზე მიბმა. „აღმოსავლეთის პარტნიორობაში“ შევიდნენ ისეთი ქვეყნები, როგორებიცაა უკრაინა, მოლდოვა, საქართველო.

ევროკავშირის სურვილი იყო ასოციირებულ წევრებად სომხეთისა და აზერბაიჯანის ხილვაც, მაგრამ მათ შორს დაიჭირეს. სომხეთმა კი ევროპასთან ასოციირებულ წევრობას, ევრაზიის კავშირის წევრობა ამჯობინა. განზე დარჩა ბელარუსი, რომლის ხელისუფლებასთან ევროკავშირის რთული ურთიერთობები აქვს.

„აღმოსავლეთის პარტნიორობის“ იდეის ავტორების მთავარი მიზანი ზემოთ აღვნიშნეთ – რუსეთის გავლენისგან პარტნიორი ქვეყნების გამოყვანა. „აღმოსავლეთის პარტნიორობა“ მიზნად იმსახურებს ისახავს, რასაც თავისუფალი ვაჭრობა ჰქვია. თუ რას ნიშნავს ეს, „კარგად“ განმარტა ევროკავშირის ყოფილმა შეფმა ბაროზუმ თბილისში ყოფნის დროს – პატარა საქართველოს შესაძლებლობა ექნება ყოველგვარი დაბრკოლების გარეშე გაიტანოს თავისი საქონელი 500-მილიონიან ევროპულ ბაზარზე. საქართველოს მოსახლეობას უნდა შანსი უფროდ იმოგზაუროს ევროპის ქვეყნებში, ევროკავშირს უნდა შესაძლებლობა უპრობლემოდ შემოიტანოს საქართველოში საკუთარი საქონელი, განახორციელოს ინვესტიცია და სხვა.

ასოციირებულ წევრად ყოფნის პერიოდში საქართველომ საკუთარი კანონმდებლობა უნდა მოესადაგოს ევროკავშირის კანონებს და ამ გზაზე უყოყმანოდ უნდა გაიზარდოს ევროკავშირული ექსპერტების რეკომენდაციები, წინააღმდეგ შემთხვევაში სასწრაფოდ – ევროკავშირის წევრობა, ოცნებად დარჩება. თუმცა, აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ ასოციირების დოკუმენტში ნახსენები არ არის შეუძლებელი თუ არა საქართველოს ევროპულ „სამოთხეში“ ყველა რეკომენდაციის მიღების შემდეგ.

ერთი სიტყვით, ასოციირებულმა წევრებმა ყველაფერი უნდა გააკეთონ ბრიუსელის მოსახიბლად. მოისიბლება თუ არა ის, მასზე დამოკიდებული. თურქეთის მხარე მაგალითიდან გამომდინარე, ნახევარი საუკუნეა ბრიუსელი ვერ ან არ იხიბლება და არის ევროკავშირის ასოციირებული წევრის სტატუსით 80-მილიონიანი ქვეყანა – ეკონომიკური მაჩვენებლების თვალსაზრისით, მსოფლიოს განვითარებული ქვეყნების ოცეულში შემაჯავლი. აღარ ვამბობ აფრიკის კონტინენტის ჩრდილოეთში მდებარე ქვეყნებზე, რახანია ევროკავშირთან ასოციირებულია.

საქართველომ გადავადგა ნაბიჯი, რომლის სამომავლო წარმატებებზე მსჯელობა უფრო ვირტუალურია, ვიდრე რეალურია. დავინწყით იმით – რას შეიტანს საქართველო ევროპის ბაზარზე გასაყვად. ვერჯერობით ასეთი პროდუქტი, გარდა ღვინისა და მინერალური წყლისა, საქართველოში არ იწარმოება. უფრო სწორად, იწარმოება, მაგრამ ხარისხი დაბალია და ევროპის ბაზარზე არ გაიტანება.

თვით ღვინოსა და მინერალურ წყლებსაც პრობლემები შეექმნებათ, ვინაიდან ესპანური, პორტუგალიური, გერმანული, იტალიური, ფრანგული ღვინოებით გაჯერებულ ევროპულ ბაზარზე ფეხის მოკიდება უდიდეს პრობლემებს უკავშირდება. ვიდრე ქართული ღვინო ან მინერალური წყალი ფეხს მოკიდებს ევროკავშირის ბაზარზე, მილიონობით ევროს გადახდა იქნება საჭირო შესაბამისი რეკლამისთვის.

საქართველოს სხვაც აქვს ევროპაში გასატანი, მაგრამ არცთუ ბევრი და შემოსავლის მომტანი. სამსუხაროდ, უნდა აღვნიშნოთ, რომ საბჭოთა პერიოდის საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო და სამრეწველო ნაწარმი, რომელიც იმჟამად არა მარტო საბჭოეთში იყიდებოდა, არამედ ევროპისა და სხვა ქვეყნებში, რახანია ისტორიის ჩაბარდა. დღეს, საქართველო – მრეწველობა-სოფლის მეურნეობის გარეშე დარჩენილი, მხოლოდ იმპორტული კვების პროდუქტებისა და მსუბუქი მრეწველობის ნაწარმის (თანაც უხარისხოს) გადაამუშავებელი „ცეხია“.

ასე რომ, ბაროზუს ნათქვამი სრული აბსტრაქციაა და მეტი არაფერი. შეძლებს საქართველო ისეთი პროდუქციის წარმოებას, რომელიც გაუძლებს ევროკავშირის ბაზრის კონკურენციას? ძნელი სათქმელია, ვინაიდან პროდუქციის საწარმოებლად საწარმოებია საჭირო, საწარმოების გასასხნელად ფული, ანუ უცხოური ინვესტიციები. ჩადებს უცხოელი ფულს საქართველოში? ძნელი საკარავადია, ვინაიდან მისი მოხიბვლა, საქართველოს შეზღუდული ბაზრით, ძალიან ძნელია. გარდა ამისა, არის კი საქართველოში კვალიციირებული მუშახელი?

ინვესტორს შეუძლია ინვესტიციების ჩადება, ქარხნის აშენება, მუშახელის გაწვრთნა, წარმოებული პროდუქციის სხვა ქვეყანაში გატანა, მათ შორის, ევროკავშირში გასაყვად. მაგრამ ეს, გრძელვადიანი პროცედურა, ბევრ რისკებთან დაკავშირებული, რაზეც უცხოელი არ წავა.

ასოციირებული წევრობის პერიოდში საქართველო გახდება (არავინ იცის რამდენ ნელნაღას მოცდაც ის) საექსპორტული პოლიგონი, ანუ ის ტერიტორია, რომელსაც ევროპული ექსპორტები ხშირად ეწვევიან მარტივი გეგმის შესაქმნავლად – რა პროდუქცია უნდა აწარმოოს საქართველომ, რა რაოდენობით და ა.შ., რომ დაკავშირებული იქნას ევროკავშირის მოთხოვნები. სულაც არ იქნება გასაკვირი, ევროკავშირმა რომ თქვას – ევროკავშირს უხვად აქვს საკუთარი ღვინოები, უმჯობესია, თქვენ სხვა რამ აწარმოოთ.

ევროკავშირ-საქართველოს სამომავლო ურთიერთობები რომ შორს იქნება იმ სახეობაში განწყობისგან, რაც „შალასის“ დროს იყო, ფაქტია. სამომავლო პროზაიკა უდავოდ დამორგუნველი იქნება და, რაც მთავარია, არსებული ოპტიმიზმის გამაბათილებელი.

ნაკლებად ოპტიმისტურ განწყობაზე დადგება საქართველოს ბიუჯეტი და აქედან გამომდინარე, მოსახლეობაც, როდესაც ევროპული საქონელი დაიკავებს ქართულ ბაზარს და ვერაუც არსებულ თუ არარსებულ წარმოებას, უსერიოზულეს კონკურენციას შეუქ-

მნის. მატრაკვეცა ქართველი მომხმარებელი უდავოდ შეეცდება ევროპულსა და სამამულო პროდუქციას შორის არჩევანი ევროპულზე გააკეთოს. ასეთ შემთხვევაში, თვით ვერ არარსებულ ქარხანას – უცხოურ ინვესტიციაზე დაფუძნებულს, შეექმნება შიდა ბაზარზე საკუთარი პროდუქციის გასაღების პრობლემა.

ყოველივე აღნიშნული, მარტო ჩემი პესიმიზტური ვარაუდები არ არის, იმ პესიმიზტური მაგალითების გაცნობის შედეგაცაა, რასაც ადგილი აქვს ბულგარეთში, ბალტიისპირა ყოფილ საბჭოთა ქვეყნებში, ძველი ევროპის სახელმწიფოებში. თითქმის 10 წელიწადია, ბულგარეთ-რუმინეთი ევროკავშირის ნამდვილი წევრები არიან, მაგრამ ევროპულ „სიკეთებს“ ვერა და ვერ ეღირსნენ. მარტი იმის თქმა – ევროკავშირის წევრები ვართ და ამიტომ ბედნიერები ვართ, მშვერ კუჭს ვერ დააპურებს.

არადა ეს, ორი სახელმწიფო წარმატებული იყო არა მარტო სოფლის მეურნეობაში, არამედ მრეწველობაში, სხვა დარგებში. დღეს მათი მრეწველობა და სოფლის მეურნეობა არავის უნდა, ამიტომაც ქარხნები, სანარმოები ჩონჩხებადაა ქვეული; მოსახლეობა – უმუშევარი და გაღატაკებული, ევროპას – მეძავებად, შვე მუშებად, დამლაგებლებად, მომვლელებად მოდებულა.

ჯან-ღონით საესე რუმინელი, ბულგარელი, ბალტიისპირელი მირბის გერმანიაში, დიდ ბრიტანეთში, სხვა შედარებით ძლიერ ქვეყნებ-

ამ მეზობლებთან ერთად უნდა ვქედოთ ჩვენი ანგუო და მოგაპალი

ში. მათ ადგილს სამშობლოში სხვები იკავებენ, მაგალითად, უკრაინელები და ა.შ.

ევროექსპერტობას ვერა ვერ გამოუგონებია დარგი, რომელშიც ბულგარეთ-რუმინეთი დასაქმდება. რა გარანტიაა, რომ ასეთი უმაღ შემუშავდება საქართველოსთვის?!

ევროკავშირის ასოციირებული წევრობით დაიწყება იმ ნანატრი სუვერენიტეტისა და დამოუკიდებლობისთვის წყლის შეყენება, რომელიც საბჭოთა კავშირის დაშლამ გვარგუნა. საქართველოს კანონმდებლობის ევროპულთან ჰარმონიზაცია სხვა არაფერია, თუ არა შენის დაიწყება და სხვისის შეთვისება. ეს პროცედურა კარგად გამოსდის ქართველობას. ბრმა მიმბაძელობა იყო ბოლო 20 წლის განმავლობაში, რაც გაათავებდა ასოციირებული წევრობის პერტიკენციას.

რით არის საქართველო საკუთარი პოზიციებისა და ინტერესების, სუვერენიტეტის უკეთესი დამცველი, ვიდრე ბულგარეთი, რუმინეთი, გერმანია ან ევროკავშირის წევრი სხვა ქვეყნები? არც არაფრით. ბულგარეთმა უარი თქვა რუსულ პროექტ „სამხრეთის ნაკადზე“, რომელსაც წლიურად მისთვის გაზის გარდა, ტრანზიტისთვის 2-3 მილიარდი ევრო მოჰქონდა – ამერიკელთა შიშით.

გერმანია – ასევე ამერიკელთა შიშით, სანქციებს ანესებს რუსეთის წინააღმდეგ. და არა მარტო ის, ევროკავშირის სხვა წევრი ქვეყნებიც. ყველა ისინი მზად არიან ჩაეხუტონ რუსეთს, მაგრამ აშშ-ის შიშით რომ არ ეხუტებიან, მილიარდობით ევროს კარგავენ.

როდესაც ევროკავშირის ძლიერი წევრი ქვეყანა იტყვის, ევროკავშირიდან გავდივარ, ვინაიდან ეს კავშირი ჩემს სუვერენიტეტს ემუქრება (ინგლისი მყავს მხედველობაში); როდესაც ევროკავშირის პარლამენტარი ფრანგი ლე პენი და არა მარტო ის, სხვებიც, იტყვიან – ევროკავშირი უნდა დაიშალოს, მთლად კარგად არ უნდა იყოს ევროკავშირის საქმე.

ვერ გავიზარებ ბიძინა ივანიშვილის ნათქვამს – ევროკავშირი ის ორგანიზაციაა, რომელიც ყველა კავშირს ჯობია და ამიტომაც გესურს იქ შესვლა.

არადა, მძიმე ეკონომიკური ვითარება, უმუშევრობა, საფინანსო კრიზისი და სხვა ნეგატიური მდგომარეობა, რაც ევროკავშირშია, ნაკლები ოპტიმიზმის საფუძველს იძლევა. მოვლენები სწრაფად ვითარდება და სრული შესაძლებელია კემერონის, ლე პენის, ფარაჯას და სხვათა პროგნოზი გამართლდეს – ანუ დაიშალოს ევროკავშირი, მაშინ ჩვენ რა?

არც არაფერი. უთავმოყვარო კაცივით სხვა კავშირს მივაშურებთ?!

სხვა კავშირი კი ევრაზიული კავშირია, ახალგაზრდა ორგანიზაცია, რომელიც ძალას იკრეფს. მარტო ის რად ღირს, როდესაც თურქეთი, ირანი, ინდოეთი, სხვა ქვეყნები აცხადებენ ერთიან საბაჟო კავშირში შესვლის სურვილს.

რატომ არჩია სომხეთმა ევრაზიული კავშირი და არა ევროკავშირი? იმიტომ ხომ არა, რომ თავი აარიდა ასოციირების შედეგად მოტანილ კატაკლიზმებს? სომხური საქონელი მისაღებია ევრაზიული კავშირისთვის ისე, როგორც ქართული იქნებოდა.

ევრაზიულ კავშირში შესვლა ნიშნავდა ძველი ინდუსტრიის ამუშავებას, სოფლის მეურნეობის აღორძინებას, მრეწველობის, მეხილეობის, მეთამბაქოეობის განვითარებას, კულტურისა და ხელოვნების კვლავ გაფორმებას. ქვეყანამ იქ უნდა „ითამაშოს“, სადაც უნდათ მისი თამაში; სადაც მისი საქონელი გასაღდება; სადაც მისი მენტალიტეტი მიესადაგება სხვათა მენტალიტეტს და არა იქ, სადაც მესამეხარისხოვნად გიყურებენ; სადაც შენი არაფერი უნდათ, თან ურჩ მოსწავლედ გთვლიან.

ეს ნუთისოფელი ხანმოკლე ნებისმიერი ადამიანისთვის, ამდენად, ყოველი ღღე, თვე, წელიწადი, მრავალი წელი არ უნდა შეელოს მომავალი ვირტუალური კარგი ცხოვრების პროპაგანდას, თანაც ისეთის, რომელიც არასდროს დადგება. ჩემი ასაკის ხალხს კარგად ასოვს კომუნისტების დაპირება კომუნისტურ ცხოვრებასთან დაკავშირებით. ვერ ვეღირსებ დანაპირების ასრულებას. დღეს კი, რეტროსპექტიული მზერის შემდეგ, ვამბობთ – დღევანდელთან შედარებით, თურმე კომუნისტურ გიციცხოვრიაო. კომუნისტებს ერთი კარგი რამ ჰქონდათ – კომუნისტს რომ ამბობდნენ, არ ამბობდნენ ის სიკეთეები სწორედ ამ დღეს მოვაო. კომუნისტებმა მისასველ გზებს ყოველდღიურად აკეთებდნენ.

საქართველომ საკუთარი ხელისუფლების წყალობით, მეტად შორეული, შთაბეჭდილი აუსრულელი პროექტი აირჩია – ევროატლანტიკური. იმ გურული ანეკდოტისა არ იყოს – კრებს რომ ეკითხებიან კომუნისტურ ვილაპარაკოთ თუ ნაილის აშენებანო? და პასუხად რომ იღებენ – კომუნისტურ ვინაიდან ნაილის აშენებას პრაქტიკული გარჯა ესაჭიროებაო. ჩვენ ნაცვლად იმისა, საკუთარი საქმე გვეკეთებინა – ყოველდღე და მოწოდებით, საკუთარი სახლი ვანგრეთ, საკუთარი ქუჩები, ქარხნები, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები, სულიერება. ფაქტობრივად, დავანგრეთ და გავანადგურეთ ყველაფერი, რისი დანგრევა შეიძლებოდა და არ შეიძლებოდა. ახალი კი ვერ ავაშენეთ.

დამოუკიდებლობის დროს ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკას შორის ყველაზე ლაყე გამოვდებით, თანაც სამარცხვინოდ – სხვისი ხელის-შემყურე. რაც შეეძლებოდა, შიდა ომების მოწყობა – ნაცვებით, ტერიტორიების დაკარგვით და ამ საქმეში სხვისი დადანიშნულებით.

როდესაც ქალაქის მერი ნახევარი წლის განმავლობაში თბილისის ერთილიმეტრიან ქუჩაზე (ქუჩებზე) ასფალტს ვერ დააგებს, თვალს დასუჭავს, ვითომ კანონიერ, სინამდვილეში უკანონო მშენებლობებზე, რაც დედაქალაქში ხდება; როდესაც „საპორტის სასახლის“ ირგვლივ იმდენი შენობა-ნაგებობა ნაშოჭიმეს, სასახლეში შესვლა ჭირს; როდესაც საქართველოს ერთადერთი ქალაქისთვის ვერ მოგვივლია – მალალ მატერიებზე ლაპარაკი ზედმეტია.

ქართველებს რატომაც ჰგონიათ, რომ ასოციირებული წევრობა ან ევროკავშირის წევრობა ნიშნავს იმას, რომ ევროპული ქუჩას დაგვიყვანს, წესრიგს დაგვიყარებს, საქალაქო ტრანსპორტზე ნომრებს დაგვიკრავს, ქუჩაში არ გადაგაფურთხებინებს, ტრანსპორტის მოძრაობას მოანესრიგებს, მიწისქვეშა გადასასვლელებს დაგისუფთავებს (შარდის სუნით რომ ყარს) და ა.შ.

არა ბატონებო! ეს შენ უნდა გააკეთო, ანუ აქამდე უნდა გავეკეთებინა ისე, როგორც ეს ყოფილმა საბჭოთა რესპუბლიკებმა გააკეთეს. მაგალითად ბელარუსს ვაგონებ. ეს ქვეყანა წარმოებულ პროდუქციის 75-80% საზღვარგარეთ ყიდის, რის შედეგად მას წლიურად 7-8 მილიარდი დოლარი შესდის. ბელარუსი აწარმოებს ისეთ გიგანტ თვითმცლელ ავტომანქანებს, როგორებიცაა „ბელაზები“, „მაზები“, გარდა ამისა, ტრაქტორებს, კომბაინებს, ტროლეიბუსებს, ავტობუსებს, ვაგონებს. ბელარუსის არც ერთი ქარხანა არ გაჩერებულა, მითუმეტეს არ გაძარცვულა და გაყიდულა საზღვარგარეთ ისე, როგორც ეს საქართველოში მოხდა.

ბელარუსი არც ევროკავშირის და არც ნატოს წევრი არ არის და, რაც მთავარია, სულაც არ იჩემებს იქ ყოფნას. ის ევრაზიული კავშირის წევრია. ახლა რაც უნდა ამ ქვეყნის სუვერენიტეტს – მე არ ჩამოვთვლი ბელარუსის პრეზიდენტის განცხადებებს რუსეთის ხელისუფალთა მიმართ, ყველა მათგანი გაუღენთილია, ჩვენ რომ ოპოზიციურად მოვნიტალეთ, ისეთი სულისკვეთებით. ასეთის თქმისთვის ევროკავშირში თავს თუ არა, ენას მაინც მოგაჭირია. დსთ, ევრაზიული კავშირი იტანს ამას, ვინაიდან თვლის, რომ დემოკრატია მთავარია.

საქართველოს მოსახლეობას იმითაც აშინებენ ჩვენი პოლიტიკოს-პოლიტოლოგები – ევრაზიულ კავშირში რომ შევიდეთ, აქ რუსული პარპაში დაიწყება. ევროკავშირის ასოციირებული წევრობა – 28 ქვეყნის პარპაში არ ნიშნავს და თანაც როგორც, შენი რომ არ უნდათ და თავისის დამკვიდრებას შეეცდებიან?

ჩემი აზრით, ქვეყანა იქ უნდა იყოს, სადაც მისი ფესვებია და არა იქ, სადაც ვითომ იყო. ჩვენი მეთიარა გოგო-ბიჭები, არასამთავროებიდან მთავრობაში მოვლენილები, ისტორიის უმეცარნი, ზედაპირულები და ამერიკულად „მალს“ მისაგებლნი, მამალ ტყუილი უგორებენ საკუთარ მოსახლეობას – ევროპულ ოჯახში დაგბრუნდითო.

თუ არ ვცდები, სიტყვა „დაბრუნება“ ნიშნავს იმას, რომ სადაც იყავი და ძველს დაუბრუნდი. ჩვენ იქ ვიყავით, სადაც ვართ! საქართველო არც არასდროს ყოფილა ევროპაში. მართალია, ქართველს ისეთი კანის ფერი აქვს, ყურებიც და თვალებიც (ცხვირი რა მოგახსენოთ), როგორც ევროპელს, მაგრამ გარეგნობით არ გამოიხატება მისი ევროპელობა. ჩვენ ტვინით განვსხვავდებით მათგან, ანუ ისინი ჩვენგან – ტვინით! ტვინი კი ისეთი რამ არის, მის გადაკეთებას რამდენიმე თაობა რომ სჭირდება.

ვიმეორებ, ჩვენ აქ, ამ მიწაზე დავიბადეთ. მიწაზე, რომელსაც კავკასია, მცირე აზია ჰქვია – არავისზე ნაკლებზე, არავისზე მეტზე – მდებარეობის თვალსაზრისით. ერი აქ დაიბადა, აქ დაიწა მისი აკვანი, აქ გაიწი მებობლები, დაამყარა მათთან კავშირები და არა ცხრა მთას იქით მყოფთან. და რახან ასეა, ამაზე უნდა ვიფიქროთ, აქ უნდა ვქედოთ ჩვენი ანგუო და მომავალი, ჩვენს მეზობლებთან ერთად.

კამილ შივაშვილი, პოლიტოლოგი.

რეზიუმე

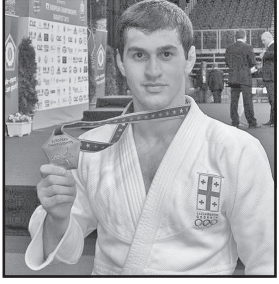
შპრნალისტა 2014 წლის რეზიუმე

ქართული მედიის 36 წარმომადგენელი მონაწილეობდა საქართველოს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციის ტრადიციულ საახალწლო რეფერენდუმში, რომელმაც საქართველოს 2014 წლის 10 საუკეთესო სპორტსმენი და საუკეთესო გუნდი გამოავლინა.

1964 წლიდან მოყოლებული, წლებიდან გამომდინარე 49-ე იყო. ანკეტებში სპორტის 14 სახეობაში სულ დასახელდა 40 ნომინანტი, აქედან 1 ადგილზე - 6. საქართველოს 2014 წლის №1 სპორტსმენი გახდა ძიუდოში მსოფლიოს და ევროპის ჩემპიონი ავთანდილ ტრიციშვილი, რომელმაც 28 პირველი ხმა მიიღო.

2014 წლის საუკეთესო სპორტსმენი და ათეული 1. ავთანდილ ტრიციშვილი (ძიუდო) - 332 ქულა, 2. ვლადიმერ ხინჭიგაშვილი (თავ. ჭიდაობა) - 283 ქულა, 3. ვალერი ლიპარტელიანი (ძიუდო) - 212 ქულა, 4. ზაზა ფაჩულია (კალათბურთი) - 149 ქულა, 5. ვახტანგ ჩიქრაშვილი (სამბო) - 143 ქულა, 6. მამუკა გორგოძე (რაგბი) - 83 ქულა, 7. ამირან პაპინაშვილი (ძიუდო) - 72 ქულა, 8. ბექა ლვინიაშვილი (ძიუდო) - 69 ქულა, 9. გოგიტა არქანიძე (კარატე) - 68 ქულა, 10. ბექა ბაზაძე (ფარიკაობა) - 57 ქულა.

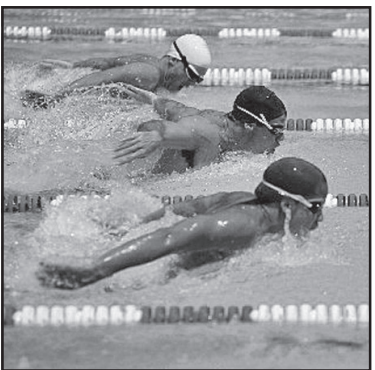
გუნდები 1. საქართველოს კალათბურთის ეროვნული ნაკრები - 10 ქულა, 2. საქართველოს ვაჟ ძიუდოისტთა ეროვნული ნაკრები - 9 ქულა, 3. საქართველოს მორაგბეთა ეროვნული ნაკრები - 6 ქულა. სულ დასახელდა 7 ნაკრები.

ლადსო ცინცაძე

ცურვა

უპილი მძალი სლოვენიდან

ტანციაზე ყველას აჯობა და ოქროს მედალი დაიმსახურა.

1999-2002 წლებში დაბადებული მოცურავეები გაისად თბილისში ევროპის ახალგაზრდობის ოლიმპიურ ფესტივალში მოსინჯავენ ძალებს. მარინაში 13 წლის გოგონებში მერი მუმლაძემ 50 მეტრზე თავისუფალი ყაიდით ვერცხლის მედალი მოიპოვა, 100 და 200 მეტრზე კი IV და VI ადგილები დაიკავა. რუსუდან გოგინაშვილს ბატერფლაით 50 მეტრზე ბრინჯაოს მედალი ხვდა, ბრასით კი ამავე დისტანციაზე V იყო ფინიშთან.

14 წლის ბიჭებში განსაკუთრებით ლევან ბახტურიძემ იყოჩაღა: ბრასით 50 მეტრზე ოქროს, 100 მეტრზე კი ვერცხლის მედალი მოიპოვა. მანვე 100 მეტრზე ბრასით ორი წლით უფროსებშიც იასპარეზა და ბრინჯაოს მედალი ხვდა; საქართველოს სპორტულ დელეგაციას კიდევ ერთი ჯილდო ირავილი კვარაცხელიამ მოუტანა - 50 მეტრზე ბატერფლაით მესამე ადგილი დაიკავა, 200 მეტრზე კომპლექსურ ცურვაში კი მე-5 იყო.

ბივი ბაბუა

ფუტსალი

თასი თსუ-ს ერობო

საპარტიზმოს საუნივერსიტეტო სპორტის ფედერაციის (პრეზიდენტი ლექსო გუგავა) ინიციატივითა და ორგანიზებით ორ კვირაზე მეტ ხანს გრძელდებოდა ამ ფედერაციის თასის გათამაშება ფუტსალში. საახარებოა ქვეყნის უმაღლესი სასწავლებლების 16-მა გუნდმა მოიყარა თავი. ისინი ოლიმპიური სისტემით დაუპირისპირდნენ ერთმანეთს. ორწინანი დაძაბული პაექრობების შემდეგ ნახევარფინალში ოთხი გუნდი გავიდა, იქ კი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფეხბურთელებმა 3:0

ძემ ანგარიში გახსნა. შესვენების შემდეგ მიხეილ თევზაძემ ნონას-ნორობა აღადგინა. ძირითადი დროც ფრედ - 1:1 დამთავრდა. პენალტების სერიაში უფრო ზუსტი ოსუს ფეხბურთელები (ნიკა ფხაკაძე, ნიკა შონია, ნიკა კურტანიძე,

მოუგეს საქართველოს უნივერსიტეტის გუნდს (გოლები: თედო მაყაშვილი, სანდრო მალაქელიძე, დავით კასრაძე), მეორე ნახევარფინალში კი სტუ-მ ილიაუნის წარმომადგენლებს აჯობა 3:1 (გოლები: გია ნინოშვილი (2) და შოთა უშარაული; მერაბ სომხიშვილი).

გადამს ყვეტი ორთაბრძოლა „არენის“ დარბაზში გაიმართა. გადაჭედლი ტრიბუნების ომბახანი შექაბილებით გამხრევებულ ფეხბურთელებს წარმატების მისაღწევად ძალა და ენერგია არ დაუშურებიათ. პირველ ტაიმში სტუ-ს ფეხბურთელმა დავით ნინოშვილმა

მიხეილ თევზაძე, ზურაბ გარსევაშვილი, ლევან გზირიშვილი, თედო მაყაშვილი, ბექა ონიანი, თემურ მაყაშვილი, თემურ ექიშაშვილი, სანდრო მალაქელიძე, დავით კასრაძე, თორნიკე კვიციანი, თორნიკე ქართველიშვილი, მწვრთნელი ბესიკ არველაძე) აღმოჩნდნენ, რომლებმაც 4:3 გაიმარჯვეს და მთავარი პრიზიც დაიმსახურეს. ტურნირის საუკეთესო ფეხბურთელად ნიკა ფხაკაძე (ოსუს) დასახელეს.

მკაშ დანელია სურათში: ოსუს გუნდი. ამტორის ფოტო.

დაბრუნება საგოგლოში

რისტორან „ქალაქურში“, 2014 წლის შემთხვევებელ დონისძიებაზე, ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტ ზვიად სიჭინავას წლის საუკეთესო ფეხბურთელი უნდა დაესახელებინა, როცა მოულოდნელად გამოაცხადა:

„გთხოვთ, დაჯილდოების შემდეგ კიდევ რამდენიმე წუთი დარჩეთ. მნიშვნელოვანი ამბავი უნდა გამოვაცხადო“.

ცხადია, ქვეყნის საუკეთესო ფეხბურთელის - ყაზანის „რუბინის“ მცველ საბა კვიციანიას ვინაობის გაგება ყველას აინტერესებდა, მაგრამ სიჭინავას სიტყვებმა იქ შეკრებილი საზოგადოება დაინტრიგა. მერე ისეთი სცენა გათამაშდა, როგორც ფილმებში ხდება.

„ვეტყვი, რომ ეროვნული ნაკრების ახალ მთავარ მწვრთნელს დეკემბრის ბოლოს დავასახელებდი და პირობას ვასრულებ. გუშინ მივიღეთ ბაქოს „ინტერის“ საპატიო პრეზიდენტის წერილი, სადაც ის გვამცნობს, რომ თანახმაა, კლუბში მუშაობის პარალელურად, კახა ცხადაძე საქართველოს ნაკრებშიც დასაქმდეს და კონტრაქტი ჩვენთანაც გააფორმოს“, - თქვა სიჭინავამ.

ამ დროს დარბაზში ბაქოს „ინტერის“ მწვრთნელი კახა ცხადაძეც გამოჩნდა:

„დიდი მადლობა ბატონ ზვიადს ასეთი ნდობისთვის, თქვენ კი - თბილისი მილენისთვის. რა თქმა უნდა, ძალიან დიდი პასუხისმგებლობაა, საქართველოში რომ დაგვარუნდი და მომეცა საშუალება, გამოცდილება და საუკეთესო თვისებები გამოვავლინო.“

შევეცდები, ნაკრები ამ კრიზისიდან გამოვიყვანო. ეს ყველაფერი ერთად უნდა ვცადოთ. აქვე, მიემართავ ფეხბურთელებს - მე თქვენი იმედი მაქვს, მჯერა, რომ კარგი ფეხბურთელები ხართ და მოგება და მსოფლიოსა თუ ევროპის ჩემპიონატებზე გასვლაც შეგიძლიათ.“

მადლობას ვუხდით „ინტერის“ სპონსორსა და საპატიო პრეზიდენტ ჯაჰანგირ გაჯიევს, რადგან ნაკრებში მუშაობის საშუალება მასთან შეხვედრის შემდეგ მომეცა“, - თქვა ცხადაძემ.

ამის შემდეგ ცხადაძე და სიჭინავა მაგიდას მიუხდნენ და კონტრაქტი 2015 წლის 1 ივნისამდე გააფორმეს, რის შემდეგაც 2-წლიანი ხელშეკრულება დაიდება. ცხადაძე ეროვნულ ნაკრებს ევრო 2016-ის შესარჩევ ციკლში, 29 მარტს გერმანიასთან თბილისურ შეხვედრაშიც უხელმძღვანელებს და 13 ივნისს - პოლონეთთან საგარეო მატჩშიც.

რაც მთავარია, ცხადაძემ სიტყვა შეასრულა და 1-ელ ივნისამდე ნაკრებს უსასყიდლოდ განვრთნის. ამ დროის განმავლობაში ის

ბაქოს „ინტერშიც“ იმუშავებს (ხელშეკრულება ჯერჯერობით ამ კლუბთანაც აკავშირებს) და სეზონს ჩაამთავრებს, შემდეგ კი მთლიანად საქართველოს ნაკრებზე გადმოერთვება.

მამ, ბსი! კახა ცხადაძე საქართველოს ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელი!

კახა ცხადაძე მოლიკულ აღმართს შეუყვანა

2014 წლის 14 ნოემბერს საქართველოსა და პოლონეთის ნაკრებთა მატჩის შემდეგ გამართული პრესკონფერენცია უკანასკნელი აღმოჩნდა თემურ ქეცბაიასთვის ქვეყნის მთავარი გუნდის თავკაცის რანგში. იქიდან მოყოლებული, 25 დეკემბრამდე ნაკრები უმწვრთნელოდ იყო.

ამ დღეს კი თითქმის ისედაც გაცხადებული ამბავი ოფიციალურადაც გაცხადდა - მომდევნო 2 წელს ნადასა და 7 თვის განმავლობაში საქართველოს ეროვნულ ნაკრებს მისი ყოფილი კაპიტანი კახა ცხადაძე დამოძღვრავს!..

...გივი ნოღია, გიგა ნორაკიძე, ალექსანდრე ჩივაძე, ვლადიმერ გუცავეი, დავით ყიფიანი, რევაზ ძოძუაშვილი, გიგლა იმნაძე, გაიორ დარსაძე, მერაბ ჟორდანიანი, გიჩა ტყეშელაშვილი, თემურ ქეცბაია, იოჰან ბოსკამპი, ალენ ჟირესი, კლაუს ტომპოლერი, ივო შუშაკი, პეტარ შეგრტი, ექტორ კუპერი - 1990 წლიდან მოყოლებული, საქართველოს ნაკრები ამ სპეციალისტებს გაუნვრთნიათ, თანაც, დავით ყიფიანსა და ალექსანდრე ჩივაძეს ორ-ორჯერ მოუწიათ მეტად პრესტიჟული და, ამავდროულად, ძალზე რთული და საპასუხისმგებლო მისიის შესრულება!

საქართველოს ეროვნული ნაკრების ისტორიაში მე-18 მთავარ მწვრთნელს, კახა ცხადაძეს, ერთი შეხედვით, დიდი წარდგენა არც სჭირდება. მას წარმატებული საფეხბურთო კარიერაც ჰქონდა და არანაკლებ წარმატებული გამოდგა მისი საქმიანობა სამწვრთნელო ასპარეზზეც.

თუმცა, ისიც ფაქტია, რომ საქართველოს ნაკრებში ახალი მთავარი მწვრთნელის მისვლა ჩვეულებრივი ამბავი წამდგომად არ არის. ამით ეროვნულ გუნდში ახალი ეპოქა იწყება.

დონია: კახა ცხადაძე დაიბადა 1968 წლის 7 სექტემბერს რუსთაველი

- საფეხბურთო კარიერა 1985-87 მეტალურგი რ. 1988-89 დინამო თბ. 41 (1) 1990-91 იბერია თბ. 44 (2) 1990-92 დსთ-ს ნაკრები 6 (1) 1991 სუნდსვალი შვედ. 7 1992 სპარტაკი მ. 7 1992 დინამო მ. 12 1993-96 აინტრასტი ფრ. 73 (1) 1994-98 საქართველოს ნაკრები 25 (1) 1997 ლანია 17 (1) 1998-2000 მანჩესტერ სიტვი 12 (2) 2000-02 ლოკომოტივი თბ. 22 2003-04 ანჟი 40 (1)

- სამწვრთნელო კარიერა 2001-02 ლოკომოტივი თბ. 2005 დინამო თბ. 2006-08 სიონი პოლ. 2008 სტანდარდი ახერ.

- 2009 საქართველო 21-წლამდელები 2009 - ინტერი (ბაქო, აზერბაიჯანი) 2014 - საქართველოს ერ. ნაკრები მოთამაშე-მწვრთნელის რანგში

ტიტულაბი საფეხბურთო კარიერა: საქართველოს ორგზის ჩემპიონი; რუსეთის თასის მფლობელი; რუსეთის ჩემპიონატის ბრინჯაოს პრიზიორი; ბუნდესლიგის მესამე პრიზიორი; ევროპის ჩემპიონი ახალგაზრდებს შორის; ევროპის 1992 წლის ჩემპიონატის ფინალური ეტაპის მონაწილე; იყო საქართველოს ეროვნული ნაკრების პირველი კაპიტანი.

სამწვრთნელო კარიერა: საქართველოს ორგზის ჩემპიონი (დინამო თბ - 2005, სიონი - 2006); საქართველოს სუპერთასის მფლობელი (2005); აზერბაიჯანის ჩემპიონი (2010); თანამეგობრობის თასის გამარჯვებული (2011); აზერბაიჯანის ჩემპიონატის ვერცხლის (2014) და ორგზის ბრინჯაოს (2012, 2013) პრიზიორი.

გიორგი შოთაძე

ინტერნეტიდან

ირინა შეიკი მთვარეზე ოცნებობს

პორტუგალიელი ბურთის მგორების კრიშტიანუ რონალდუს არანაკლებ პოპულარულმა გულმისწორმა ირინა შეიკმა ცოტა ხნის წინათ ერთ-ერთ ტელეშოუში ნახვერად ხუმრობით განაცხადა, რომ მისი ოცნება მთვარეზე მოგზაურობაა და სიამოვნებით გაივლიდა ნილ არმსტრონგის განვილი გზას.

ეს ჟურნალისტიკური ადგენე და რონალდუს მიეჭრნენ - შენს შეყვარებულს მთვარეზე მოგზაურობა რომ უნდა, ამოდენა მილიონერი კაცი ხარ და ეს როგორ ვერ უნდა მოუხერხო. ფეხბურთელიც არ დაიბნა და განაცხადა, თუკი ირინას ეს სურვილი სერიოზულად გააჩნია, რა პრობლემაა, როცა უნდა, მაშინ ავესრულებო.

ცნობისათვის, მთვარეზე ტურისტული მარშრუტები 20 წელზე მეტია, რაც არსებობს და ამ გზით არაერთმა მილიონერმა დააბიჯა ფეხი დედამიწის თანამგ-

ზავრს. ეს სიამოვნება დაახლოებით 20 მილიონი დოლარი ჯდება და თუკი ირინამ მართლაც გულთ მოინდომა მთვარეზე განა-

ვარდება, რონალდუსთვის ეს სულაც არ იქნება პრობლემა.

როსტომ რაჭველიშვილი

დედაქალაქი

ფეხბედნიერი ყოფილიყავი, წელი ახალი!

გაზაფხულის საახალწლო მზადება თბილისის მოედნებსა და ქუჩებში, პარკებსა და სკვერებში. დედაქალაქის ცენტრალური ქუჩები უკვე რამდენიმე დღეა საახალწლო ილუმინაციის ნაირ-ნაირი ნათურებითაა განათებული, საზეიმოდ მორთულა პარკები და სკვერები, ნაძვის ხეებით დამშვენდა მრავალი მოედანი, ათასობით აკიფადა უთვალავი სათამაშო.

ზეიმები გაიმართება — იქ დიდ-პატარას თოვლის პაპები, საყვარელი ზღაპრებისა და ანიმაციური ფილმების პერსონაჟები უმასპინძლებენ, სიმღერებით, ლექსებითა და ცეკვებით გაართობენ, ტკბილეულით გაუმასპინძლებენ.

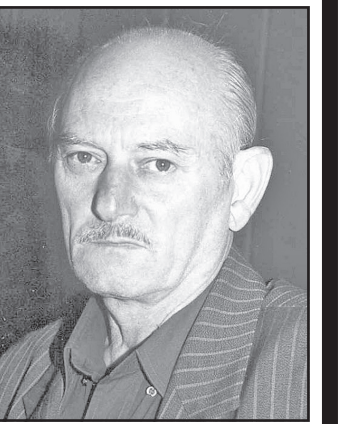
მართალია, ახალ წლამდე ჯერ კიდევ რამდენიმე დღეა დარჩენი-

ლი, მაგრამ საახალწლო მხიარულება ევროპის მოედანზე უკვე ძალუმად იგრძნობა, საკონცერტო სცენა სულ მალე გაიმართება, მაგრამ სტუმრები უკვე ხალისით ერთობიან მაგიდის ჩოგბურთის თამაშით, ათასნაირი ატრაქციონებით, დასეირნობენ მანქანებით და ცხენიანი მარხილებით.

ინსო ალექსანდრია ილგუჯა ნადარიშვილის ფოტო.

მეუღლე ლამარა ესართია, შვილები შორენა, მირიან ლებანიძეები, სიძე ზურაბ თოლორაძე, რძალი ნინო გერმესაშვილი, შვილიშვილები მარიამ ლებანიძე, თამარ და თინათინ თოლორაძეები, ნათესავები, მეგობრები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია მწუხარებით იუწყება, რომ 76 წლისა გარდაიცვალა ცნობილი მწერალი და პუბლიცისტი, საქართველოს დამსახურებული ჟურნალისტი, წლების განმავლობაში ჩვენი გაზეთის წამყვანი ლიტერატურული მიმომხილველი, ღირსეული მამულიშვილი და საზოგადო მოღვაწე, შესანიშნავი ოჯახის თავკაცი, უკეთილშობილესი კოლეგა და მეგობარი

და თანაურგრძობს განსვენებულის ოჯახს, ახლობლებს და ნათესავებს.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალი და ადმინისტრაცია ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა ღვაწლმოსილი თანამშრომელი, სარედაქციო-საგამომცემლო საბჭოს სწავლული მდივანი, ქალბატონი

ინფორმაცია

ქუთაისში მთავარი ნაძვის ხე ქალაქის მერმა შოთა მურდულიამ ადგილობრივ მცხოვრებლებთან ერთად აანთო. ღონისძიებას საკრებულოს თავმჯდომარე და დეპუტატები დაესწრნენ. მათ მოსახლეობას დამდეგი შობა-ახალი წელი მიულოცეს. ქუთაისში საზეიმო ღონისძიებები 30 დეკემბრიდან იწყება და 15 იანვრამდე გასტანს. 30 დეკემბერს პირველად ქუთაისში ქალაქის ძველ უბანში განთავსდება და საზეიმოდ განათდება მინიატიურული საახალწლო ქალაქი, რომელიც საახალწლო ღონისძიებების ეპიცენტრად იქცევა.

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19. 299-62-77; 568 82-09-84..

შობა-ახალი წელი

თოვლის პაპის მეტამორფოზები

თეთრთმებიანი და თეთრწვერა, კვერთხმომარჯვებული და ზურგზე საჩუქრებით სავსე ტომარამოკიდებული ბერიკაცი — ახალი წლის დადგომამდე ყველა ოჯახი უნდა მოიაროს და დამჯერ ბავშვებს მოსაკითხი დაურიგოს — ასეთია თოვლის პაპის საყოველთაოდ ცნობილი იერსახე. მაგრამ, თურმე, ასეთი იგი ყოველთვის „არ ყოფილა“.

ბარს მოკრა ყური — სამივე და ოჯახის შიმშილისგან სიკვდილით გადასარჩენად საკუთარი თავის მონად გაყიდვას აპირებდა. წმინდა ნიკოლოზმა გაუბედურებული ოჯახის გადასარჩენად ღამე ჩუმად ბუხრის საკვამურში ოქროთი სავსე ქისა ჩააგდო, რომელიც შემთხვევით იქვე გასაშრობად წინდაში ჩავარდა. უზომოდ გახარებულმა მამამ ქალიშვილებს მზითვეი უყიდა და სამივე გაათხოვა.

ამის შემდეგ, შობამდე რამდენიმე დღით ადრე, წმინდა ნიკოლოზი ღარიბთა

ოჯახებში ფულს, ტკბილეულსა თუ სათამაშოს უჩუმრად დებდა. მაგრამ ერთხელაც, როცა საჩუქრებით სავსე ტომარამოკიდებული წმინდანი ერთი სახლიდან მეორეში გადადიოდა, ღამის გზირებს გადაეყარა; მცველებმა იცნეს იგი და მისი საიდუმლოც გააშილდა. ამ დროიდან მოყოლებული მას როგორც ღარიბთა და ბავშვთა მფარველს მიაგებენ პატივს, შობაზე კი პატარებს საჩუქრებს მისი სახელით ჩუქნიან.

ევროპასა და ამერიკაში წმინდა ნიკოლოზის სახე თანდათანობით შეიცვალა და სანტა-კლაუსად გადაიქცა. ამ სახეცვლაში დიდი როლი კლემენტ მურის პოემამ „წმინდა ნიკოლოზის მოსვლა“ შეასრულა, სადაც იგი სიცოცხლისმოყვარე და გუნებაშიარულ ბუთსუზა ბერიკაცადაა წარმოსახული, რომელსაც გემრიელი ჭამა და ყალიონის გაბოლება უყვარს.

სახეს არავითარი ცვლილება არ განუცდია. პოლონეთსა და ბელგიაში კი შობის ღამეს ცხენზე ამხედრებული წმინდა ნიკოლოზი ეპისკოპოსის თეთრ მანტიას და თავზე მიტრადახურული მიდის ხოლმე, თან მსახური მავრი ახლავს, რომელსაც გონიერი, დამჯერი ბავშვებისთვის განკუთვნილი საჩუქრების ტომარა აბარია, ანცი და თავნება ბავშვებისთვის კი როზეტები აქვს მომარაგებული. ფინეთში კი იოლუ-პუკი ცხოვრობს, რაც „ტყის კაცს“ ან „საშობაო პაპას“ ნიშნავს. მისი სახე, იერი და ლეგენდა ერთი-ერთზე ჰგავს სანტა-კლაუსისას, თუმცა კი, მისგან განსხვავებით ცოლი ჰყავს. ჩეხეთში კი თოვლის პაპის ტომრის მაგივრად ზურგჩანთა აქვს, თან ანგელოზი და პატარა ეშმაკი ახლავს. შვედეთში ტბებში გარ შემორტყმულ ტყეში თავის თოვლისკაც დასტისტისთან, ჯადოსნებთან, თოვლის მეფე-დედოფალთან და მთავარ თანამემნე ელფებთან ერთად იულ ტომტენი ბინადრობს. იულ ტომტენის თავისი შახტა აქვს, სადაც ელფები გამუდმებით მოიპოვებენ ოქროს სამკაულებისა და საჩუქრებისთვის, რომლებსაც იგი შობის ღამეს დამჯერ ბავშვებს ჩუქნის.

იცოდით?

კვიცი გვარჯა სვის

იმ ვაჟიშვილების შემეცნებითი უნარი, ვის მამებსაც ჰქონდათ ნასამართლობა, უფრო დაბალია, ვიდრე კრიმინალური წარსულის არმქონე მამების ვაჟიშვილებისა, და ეს დაკავშირებულია გენეტიკურ ფაქტორებთან, და არა მამების ქცევასთან, აჩვენა შვედი და ფინელი მეცნიერების გამოკვლევამ.

სკანვორდი

A crossword puzzle grid with various words and clues in Georgian. The grid includes words like 'საქართველო', 'საქართველო', 'საქართველო', etc.

პასიენტი სასურადად! ეს არ არის რეკლამა! სამედიცინო რეკლამა მისი უხეირობის ნიშანია. ეს მხოლოდ ინფორმაციაა... პროფესორი არჩილ ხომასურიძე თავის გუნდთან ერთად აგრძელებს იოსებ ჟორდანიას დაწყებულ საქმეს ახალ „რეპროდუქტოლოგიის ინსტიტუტში“...

კადრი - A photograph of a birdhouse with several birds flying around it.

ცინცხალი ანეკდოტები - რას აკეთებ? - სამსახურში ვარ. - მაპატიე, რომ გაგაღვიძე. ჩამოვრინდა ქმარი მივლინებიდან და თავის ცოლს საწოლში უცხოპლანეტელთან წაასწრო.

მეც მინდა, ღიმილით მოგვეყ, რომ არც კი ვიცი, რამდენია ჩემი ხელფასი. - სამაგიეროდ, ახლავ შეგიძლია თამამად ამტკიცო, რომ ვერც ხვდები, როგორი პენსია გეყენება. აღრმ ძალიან არ მიყვარდა ძილი, რადგან, როდესაც გძინავს, თითქოს რვა საათით ეთიშები რეალობას. ახლა ძალიან მიყვარს ძილი, რადგან, როცა გძინავს, თითქოს რვა საათით ეთიშები რეალობას.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA - გამოცემის მისამართი: შპს „თანადგომა“-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“ ტ. 599 79-76-79. შპს „ახალი საუკუნე“ იბეჭდება „კოლორში“ (რკინიგზის ჩიხი, № 20)